

ΕΚ ΤΩΝ ΘΕΟΔΟΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΤΑ
ΤΟΥΣ ΟΥΑΛΕΝΤΙΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥΣ ΕΠΙΤΟΜΑΙ

"Πάτερ", φησί, "παρατίθεμαί σοι εἰς χεῖρας τὸ Πνεῦμά μου." Ὁ προέβαλε, φησί, σαρκίον τῷ Λόγῳ ἢ Σοφία, τὸ πνευματικὸν σπέρμα, τοῦτο στολισάμενος κατήλθεν ὁ Σωτήρ. 1.1.2 Ὅθεν ἐν τῷ πάθει τὴν Σοφίαν παρατίθεται τῷ Πατρί, ἵνα αὐτὴν ἀπολάβῃ παρὰ τοῦ Πατρός, καὶ μὴ κατασχεθῇ ἐνταῦθα ὑπὸ τῶν στερίσκων δυναμένων. Οὕτως πᾶν πνευματικὸν σπέρμα, τοὺς ἐκλεκτοὺς, διὰ τῆς προειρημένης φωνῆς παρατίθεται. 1.1.3 Τὸ ἐκλεκτὸν σπέρμα φάμεν καὶ "σπινθήρα" ζωοποιούμενον ὑπὸ τοῦ Λόγου καὶ "κόρην ὀφθαλμοῦ" καὶ "κόκκον σινάπεως" καὶ "ζύμην" τὰ δόξαντα καταδιηρησθαι γένη ἐνοποιούσαν εἰς πίστιν. 1.2.1 Οἱ δ' ἀπὸ Οὐαλεντίνου, πλασθέντος φασὶ τοῦ ψυχικοῦ σώματος, τῇ ἐκλεκτῇ ψυχῇ οὕση ἐν ὕπνῳ ἐντεθῆναι ὑπὸ τοῦ Λόγου σπέρμα ἀρρενικόν, ὅπερ ἐστὶν ἀπόρροια τοῦ ἀγγελικοῦ, ἵνα μὴ ὑστέρημα ᾖ. 1.2.2 Καὶ τοῦτο ἐζύμωσεν, τὰ δόξαντα καταδιηρησθαι ἐνοποιούν, τὴν ψυχὴν καὶ τὴν σάρκα, ἃ καὶ ἐν μερισμῷ ὑπὸ τῆς Σοφίας προηέχθη. Ὑπνος δὲ ἦν Ἄδὰμ ἢ λήθη τῆς ψυχῆς, ἣν συνείχε μὴ διαλυθῆναι *τὸ σπέρμα* τὸ πνευματικόν, ὅπερ ἐνέθηκεν τῇ ψυχῇ ὁ Σωτήρ. Τὸ σπέρμα δ' ἀπόρροια ἦν τοῦ ἄρρενος καὶ ἀγγελικοῦ. Διὰ τοῦτο λέγει ὁ Σωτήρ· "Σώζου σὺ καὶ ἡ ψυχὴ σου." 1.3.1 Ἐλθὼν οὖν ὁ Σωτήρ τὴν ψυχὴν ἐξύπνισεν, ἐξῆψεν δὲ τὸν σπινθήρα· δύναμις γὰρ οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου. Διὰ τοῦτο εἶρηκεν· "Λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν 1.3.2 τῶν ἀνθρώπων". Καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ἐμφυσῶν τὸ Πνεῦμα τοῖς Ἀποστόλοις, τὸν μὲν χοῦν, καθάπερ τέφραν, ἀπεφύσα καὶ ἐχώριζεν, ἐξῆπτε δὲ τὸν σπινθήρα καὶ ἐζωοποιεῖ. 1.4.1 Ὁ Κύριος, διὰ πολλὴν ταπεινοφροσύνην, οὐχ ὡς ἄγγελος ὤφθη, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος. Καὶ ὅτε ἐν δόξῃ ὤφθη τοῖς Ἀποστόλοις ἐπὶ τοῦ Ὄρους, οὐ δι' ἑαυτὸν ἐποίησεν, δεικνὺς ἑαυτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἣτις ἐστὶ "τὸ γένος τὸ ἐκλεκτόν", ἵνα μάθῃ τὴν προκοπὴν αὐτοῦ μετὰ τὴν ἐκ τῆς 1.4.2 σαρκὸς ἔξοδον. Αὐτὸς γὰρ καὶ ἄνω Φῶς ἦν, καὶ ἐστὶ τὸ "ἐπιφανέν ἐν σαρκὶ" καὶ τὸ ἐνταῦθα ὀφθέν οὐχ ὕστερον τοῦ ἄνω· οὐδὲ διεκέκοπτο ἢ ἄνωθεν μετέστη δεῦρο, τόπον ἐκ τόπου ἀμείβον, ὡς τὸν μὲν ἐπιλαβεῖν, τὸν δὲ ἀπολιπεῖν· ἀλλ' ἦν τὸ πάντῃ ὄν καὶ παρὰ τῷ Πατρὶ κἀνταῦθα· δύναμις γὰρ ἦν τοῦ Πατρός. 1.4.3 Ἄλλως τε ἐχρῆν κάκεῖνον πληρωθῆναι τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος ὃν εἶπεν· "Εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἱ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἐν δόξῃ". Εἶδον οὖν καὶ ἐκοιμήθησαν ὅ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης.

1.5.1 Πῶς οὖν τὴν μὲν ὄψιν τὴν φωτεινὴν ἰδόντες οὐκ ἐξεπλάγησαν, τὴν δὲ φωνὴν ἀκούσαντες ἔπεσον ἐπὶ γῆν; Ὅτι ὧτα τυγχάνει ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν, καὶ ἢ παρὰ δόξαν φωνὴ μᾶλλον 1.5.2 ἐκπλήσσει. Ὁ δὲ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς τῆς φωνῆς ἀκούσας οὐκ ἐφοβήθη, ὡς ἂν ἐν Πνεύματι ἀκούσας συνήθει τῆς τοιαύτης φωνῆς· καθὸ δὲ ἄνθρωπος τίς ἐστὶ μόνον, ἀκούσας κατεπλάγη. Διὸ καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Σωτήρ· "Μηδενὶ 1.5.3 εἶπητε ὃ εἶδετε". Καίτοι οὐδὲ σαρκικοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ φῶς ἐωράκεισαν (οὐδὲν γὰρ συγγενὲς καὶ οἰκεῖον ἐκείνῳ τῷ φωτὶ καὶ τῆδε τῇ σαρκὶ), ἀλλ' ὡς ἢ δύναμις καὶ ἢ βούλησις τοῦ Σωτῆρος ἐνεδυνάμωσεν τὴν σάρκα εἰς τὸ θεάσασθαι ἄλλως τε καὶ ὃ ἢ ψυχὴ εἶδεν, μετέδωκεν κοινωνοῦσιν τῇ σαρκὶ διὰ τὸ συμπεπλέχθαι αὐτῇ. 1.5.4 Τὸ δὲ "μηδενὶ εἶπητε", ἵνα μὴ ὅ ἐστιν ὁ Κύριος νοήσαντες, ἀπόσχωνται τοῦ ἐπιβάλλειν τῷ Κυρίῳ τὰς χεῖρας, καὶ ἀτελὴς ἡ οἰκονομία γένηται, καὶ ὁ θάνατος ἀπόσχηται τοῦ Κυρίου, ὡς μάτην πειράζων ἐπὶ ἀνηνύτῳ. 1.5.5 Καὶ ἔτι ἢ μὲν ἐν τῷ Ὄρει φωνή, τοῖς ἤδη συν ἰεῖσιν ἐκλεκτοῖς ἐγένετο· διὸ καὶ ἐθαύμασαν

μαρτυρουμένου του πιστευομένου. Ἡ δὲ ἐπὶ τῷ Ποταμῷ, τοῖς μέλλουσι πιστεύειν· διὸ καὶ ἡμελήθη ἡ φωνὴ αὐτοῖς προκατεχομένοις ἐπὶ τῇ τῶν νομοδιδασκάλων ἀγωγῇ. 1.6.1 Τὸ "Ἐν Ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος" οἱ ἀπὸ Οὐαλεντίνου οὕτως ἐνδέχονται· 1.6.2 "Ἀρχὴν" μὲν γὰρ τὸν Μονογενῆ λέγουσιν, ὃν καὶ Θεὸν προσαγορεύεσθαι, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς ἄντικρυς Θεὸν αὐτὸν δηλοῖ λέγων· "Ὁ Μονογενὴς Θεὸς, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο." 1.6.3 Τὸν δὲ Λόγον τὸν "ἐν τῇ Ἀρχῇ" (τοῦτ' ἐστὶν ἐν τῷ Μονογενεῖ, ἐν τῷ Νῶ καὶ τῇ Ἀληθείᾳ) μηνύει τὸν Χριστόν, τὸν Λόγον καὶ τὴν Ζωὴν· ὅθεν εἰκότως καὶ αὐτὸν Θεὸν λέγει, τὸν ἐν τῷ Θεῷ τῷ Νῶ ὄντα.

1.6.4 "Ὁ γέγονεν ἐν αὐτῷ" (τῷ Λόγῳ) "Ζωὴ ἦν" (ἡ σύζυγος)· διὸ καὶ φησιν ὁ Κύριος· "Ἐγὼ εἰμι ἡ Ζωή." 1.7.1 Ἄγνωστος οὖν ὁ Πατὴρ ὢν, ἠθέλησεν γνωσθῆναι τοῖς Αἰῶσι· καὶ διὰ τῆς Ἐνθυμήσεως τῆς ἑαυτοῦ, ὡς ἂν ἑαυτὸν ἐγνωκῶς, Πνεῦμα γνώσεως οὔσης ἐν γνώσει, προέβαλε τὸν Μονογενῆ. Γέγονεν οὖν καὶ ὁ ἀπὸ γνώσεως (τουτέστι τῆς πατρικῆς Ἐνθυμήσεως) προελθὼν Γνώσις, τουτέστιν ὁ Υἱός, ὅτι "δι' Υἱοῦ ὁ Πατὴρ ἐγνώσθη." 1.7.2 Τὸ δὲ τῆς ἀγάπης Πνεῦμα κέκρται τῷ τῆς γνώσεως, ὡς Πατὴρ Υἱῷ καὶ Ἐνθύμησις Ἀληθείᾳ, ἀπ' Ἀληθείας προελθὼν ὡς ἀπὸ Ἐνθυμήσεως ἡ γνώσις. 1.7.3 Καὶ ὁ μὲν μείνας "Μονογενὴς Υἱὸς εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς", τὴν Ἐνθύμησιν διὰ τῆς γνώσεως ἐξηγεῖται τοῖς Αἰῶσιν, ὡς ἂν καὶ ὑπὸ τοῦ κόλπου αὐτοῦ προβληθείς· ὁ δὲ ἐνταῦθα ὀφθεις οὐκέτι "Μονογενής", ἀλλ' "ὡς Μονογενής" πρὸς τοῦ Ἀποστόλου προσαγορεύεται, "δόξαν ὡς Μονογενοῦς"· -ὅτι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὢν, ἐν μὲν τῇ κτίσει "Πρωτότοκος" ἐστὶν Ἰησοῦς, ἐν δὲ Πληρῷ ματι "Μονογενής". Ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶ, τοιοῦτος ὢν ἐκάστῳ τόπῳ οἷος κεχωρησθαι δύναται. 1.7.4 Καὶ οὐδέποτε τοῦ μείναντος ὁ καταβάς μερίζεται. Φησὶ γὰρ ὁ Ἀπόστολος· "Ὁ γὰρ ἀναβάς αὐτὸς ἐστὶ καὶ ὁ καταβάς." 1.7.5 Εἰκόνα δὲ τοῦ Μονογενοῦς τὸν Δημιουργὸν λέγουσιν· Διὸ καὶ λυτὰ τῆς εἰκόνας τὰ ἔργα. Ὅθεν καὶ ὁ Κύριος, εἰκόνα τῆς πνευματικῆς ἀναστάσεως ποιήσας, τοὺς νεκροὺς οὓς ἤγειρεν, οὐκ ἀφθάρτους τὴν σάρκα, ἀλλ' ὡς αὐθις ἀποθανομένους ἤγειρεν. 1.8.1 Ἡμεῖς δὲ τὸν ἐν ταυτότητι Λόγον Θεὸν ἐν Θεῷ φαμεν, ὃς καὶ "εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς" εἶναι λέγεται, ἀδιάστατος, ἀμέριστος, εἷς Θεός. 1.8.2 "Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο", κατὰ τὴν προσεχῆ ἐνέργειαν τοῦ ἐν ταυτότητι Λόγου, τὰ τε πνευματικὰ καὶ νοητὰ καὶ αἰσθητά. "Οὗτος τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς ἐξηγήσατο", ὁ Σωτὴρ καὶ Ἡσαΐας· "καὶ ἀνταποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν", εἰς τὴν ἔννοιαν αὐτῶν τὴν ἐν τῇ ψυχῇ, ἀφ' ἧς πρώτης ἐνεργεῖται "Πρωτότοκος πάσης κτίσεως".

1.8.3 Ὁ δὲ ἐν ταυτότητι Μονογενής, οὗ κατὰ δύναμιν ἀδιάστατον ὁ Σωτὴρ ἐνεργεῖ, οὗτός ἐστι "τὸ Φῶς" τῆς Ἐκκλησίας, τῆς πρότερον ἐν σκότῳ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ οὔσης. 1.8.4 "Καὶ ἡ σκοτία αὐτὸν οὐ κατέλαβεν"· οἱ ἀποστατήσαντες καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔγνωσαν αὐτόν, καὶ ὁ θάνατος οὐ κατέσχεν αὐτόν. 1.9.1 Ἡ πίστις οὐ μία, ἀλλὰ διάφορος. Ὁ γοῦν Σωτὴρ φησὶ· "Γεννηθήτω σοῦ κατὰ τὴν πίστιν". Ὅθεν εἴρηται τοὺς μὲν τῆς κλήσεως ἀνθρώπους κατὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἀντιχρίστου πλανηθήσεσθαι· ἀδύνατον δὲ τοὺς ἐκλεκτούς· διὸ φησὶ· "Καὶ εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς μου." 1.9.2 Πάλιν ὅταν λέγῃ· "Ἐξέλθετε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ Πατρὸς μου", τοῖς κλητοῖς λέγει. Πάλιν τῷ ἐξ ἀποδημίας ἐλθόντι καὶ κατεδηδοκῶτι τὰ ὑπάρχοντα, ᾧ τὸν σιτευτὸν ἔθυσεν μόσχον, τὴν κλῆσιν λέγει· καὶ ὅπου ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς κέκληκεν. 1.9.3 Πάντες μὲν οὖν κέκληνται ἐπ' Ἰησῆ ("βρέχει γὰρ ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους, καὶ τὸν ἥλιον ἐπιλάμπει πᾶσιν")· ἐκλέγονται δὲ οἱ μᾶλλον πιστεύσαντες, πρὸς οὓς λέγει· "Τὸν Πατέρα μου οὐδεὶς ἑώρακεν εἰ μὴ ὁ Υἱός"· καὶ "Ἡμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου"· καὶ "Πάτερ ἅγιε, ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῷ Ὄνόματί σου."

1.10.1 Ἄλλ' οὐδὲ τὰ πνευματικὰ καὶ νοερά, οὐδὲ οἱ Ἀρχάγγελοι, οὐδὲ οἱ Πρωτόκτιστοι, οὐδὲ μὴν οὐδ' αὐτός, ἄμορφος καὶ ἀνείδεος καὶ ἀσχημάτιστος καὶ ἀσώματος ἐστίν, ἀλλὰ καὶ μορφήν ἔχει ἰδίαν καὶ σῶμα ἀνὰ λόγον τῆς ὑπεροχῆς τῶν πνευματικῶν ἀπάντων· ὡς δὲ καὶ οἱ Πρωτόκτιστοι ἀνὰ λόγον τῆς 1.10.2 ὑπεροχῆς τῶν ὑπ' αὐτοὺς οὐσιῶν. Ὅλως γὰρ τὸ γενητὸν οὐκ ἀνούσιον μὲν, οὐχ ὅμοιον δὲ μορφήν καὶ σῶμα ἔχουσι τοῖς ἐν τῷδε 1.10.3 τῷ κόσμῳ σώμασιν. Ἄρρενά τε γὰρ καὶ θήλεα τὰ ἐνταῦθα καὶ διάφορα πρὸς αὐτά. Ἐκεῖ δὲ ὁ μὲν Μονογενῆς καὶ ἰδίως νοερός, ἰδέα ἰδία καὶ οὐσία ἰδία κεχρημένος, ἄκρως εἰλικρινεῖ καὶ ἡγεμονικωτάτη, καὶ προσεχῶς τῆς τοῦ Πατρὸς ἀπολαύων δυνάμεως· οἱ δὲ Πρωτόκτιστοι, εἰ καὶ ἀριθμῷ διάφοροι καὶ ὁ καθ' ἕκαστον περιώριστα καὶ περιγέγραπται, ἀλλ' ἡ ὁμοιότης τῶν πραγμάτων ἐνότητά καὶ 1.10.4 ἰσότητά καὶ ὁμοιότητά ἐνδείκνυται. Οὐ γὰρ τῷδε μὲν πλεόν, τῷδε δὲ ἥττον παρέσχηται τῶν Ἑπτά, οὐδ' ὑπολείπεται τις αὐτοῖς προκοπή· ἐξ ἀρχῆς ἀπειληφότων τὸ τέλειον ἅμα τῇ πρώτῃ γενέσει παρὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Υἱοῦ. 1.10.5 Καὶ ὁ μὲν "Φῶς ἀπρόσιτον" εἴρηται, ὡς "Μονογενῆς" καὶ "Πρωτότοκος", "ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν οὐδὲ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβη", οὐδὲ ἔσται τις τοιοῦτος, 1.10.6 οὔτε τῶν Πρωτοκτίστων οὔτε ἀνθρώπων· οἱ δὲ "διὰ παντὸς τὸ Πρόσωπον τοῦ Πατρὸς βλέπουσιν". Πρόσωπον δὲ Πατρὸς ὁ Υἱός, δι' οὗ γινώριζεται ὁ Πατήρ. –Τὸ τοίνυν ὄρων καὶ ὀρώμενον ἀσχημάτιστον εἶναι οὐ δύναται οὐδὲ ἀσώματον· ὀρώσι δὲ ὀφθαλμῷ οὐκ αἰσθητῷ, ἀλλ' οἷω παρέσχεν ὁ Πατήρ, νοερῷ.

1.11.1 Ὅταν οὖν εἶπη ὁ Κύριος· "Μὴ καταφρο νήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· τούτων οἱ ἄγγελοι τὸ Πρόσωπον τοῦ Πατρὸς διὰ παντὸς βλέπουσιν", οἷον τὸ προ κέντημα, τοῖσι ἔσονται οἱ ἐκλεκτοί, τὴν τελείαν ἀπολαβόντες προκοπήν· "Μακάριοι δὲ οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται." 1.11.2 –Πρόσωπον δὲ τοῦ ἀσχηματίστου πῶς ἂν εἶη; –Σώματα γοῦν ἐπουράνια εὐμορφα καὶ νοερά οἶδεν ὁ Ἀπόστολος· πῶς δ' ἂν καὶ ὀνόματα διάφορα αὐτῶν ἐλέγετο, εἰ μὴ σχήμασιν ἢ περιγεγραμμένα, μορφή καὶ σῶματι; "Ἄλλη δόξα ἐπουρανίων, ἄλλη ἐπιγείων, ἄλλη ἀγγέλων, 1.11.3 ἄλλη ἀρχαγγέλων." Ὡς πρὸς τὴν σύγκρισιν τῶν τῆδε σωμάτων (οἷον ἀστρῶν) ἀσώματα καὶ ἀνείδεα, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν σύγκρισιν τοῦ Υἱοῦ σώματα μεμετρημένα καὶ αἰσθητά· οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς πρὸς τὸν Πατέρα παραβαλλόμενος. 1.11.4 Καὶ δύναμιν μὲν ἰδίαν ἔχει ἕκαστον τῶν πνευματικῶν καὶ ἰδίαν οἰκονομίαν· καθὸ δὲ ὁμοῦ τε ἐγένοντο καὶ τὸ ἐντελὲς ἀπειλήφασιν οἱ Πρωτοκτιστοὶ, κοινήν τὴν λειτουργίαν καὶ ἀμέριστον. 1.12.1 Οἱ Πρωτόκτιστοι οὖν τὸν τε Υἱὸν ὀρώσι καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὰ ὑποβεβηκότα, ὡσπερ καὶ οἱ Ἀρχάγγελοι τοὺς Πρωτοκτίστους. Ὁ δὲ Υἱὸς ἀρχὴ τῆς πατρικῆς ὑπάρχει θεᾶς, Πρόσωπον τοῦ Πατρὸς λεγόμενος.

1.12.2 Καὶ οἱ μὲν Ἄγγελοι νοερὸν πῦρ καὶ πνεύματα νοερά, τὴν οὐσίαν ἀποκεκαθαρμένοι· φῶς δὲ νοερὸν ἢ μεγίστη προκοπή ἀπὸ τοῦ νοεροῦ πυρὸς ἀποκεκαθαρμένου τέλειον, "εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι", ὁ Πέτρος φησὶν· 1.12.3 ὁ δὲ Υἱὸς ἔτι τούτου καθαρῶτερος, "ἀπρόσιτον Φῶς" καὶ "Δύναμις Θεοῦ", καὶ κατὰ τὸν Ἀπόστολον "τιμίῳ καὶ ἀμώμῳ καὶ ἀσπίλῳ αἵματι ἐλυτρώθημεν." Οὗ "τὰ μὲν ἱμάτια ὡς φῶς ἔλαμψεν, τὸ πρόσωπον δὲ ὡς ὁ ἥλιος", ὃ μὴδὲ ἀντωπῆσαι ἔστι ῥαδίως. 1.13.1 Οὗτός ἐστιν "Ἄρτος" ἐπουράνιος καὶ πνευματικὴ Τροφὴ ζωῆς παρεκτικὴ κατὰ τὴν βρωσὴν καὶ γνῶσιν, "τὸ Φῶς τῶν ἀνθρώπων", τῆς Ἐκκλησίας δηλονότι. 1.13.2 Οἱ μὲν οὖν "τὸν οὐράνιον ἄρτον" "φαγόντες ἀπέθανον"· ὁ δὲ "τὸν ἀληθινὸν Ἄρτον" τοῦ 1.13.3 Πνεύματος ἐσθίων οὐ τεθνήξεται. Ὁ "ζῶν Ἄρτος" ὁ "ὑπὸ τοῦ Πατρὸς δοθεὶς" ὁ Υἱὸς ἐστὶ 1.13.4 τοῖς ἐσθίειν βουλομένοις. "Ὁ δὲ ἄρτος ὃν ἐγὼ δώσω", φησὶν, "ἢ σὰρξ μου ἐστίν", ἥτοι ὃ τρέφεται ἢ σὰρξ διὰ τῆς Εὐχαριστίας, ἢ, ὅπερ καὶ μᾶλλον, ἢ σὰρξ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐστίν, "ὅπερ ἐστὶν ἢ Ἐκκλησία", "ἄρτος

οὐράνιος", 1.13.5 συναγωγή εὐλογημένη. τάχα δὲ ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς οὐσίας τῶν ἐκλεκτῶν κατὰ τὸ ὑποκείμενον γενομένων, καὶ ὡς τοῦ αὐτοῦ τέλους τευξομένων. 1.14.1 Τὰ δαιμόνια "ἀσώματα" εἴρηται, οὐχ ὡς σῶμα μὴ ἔχοντα (ἔχει γὰρ καὶ σχῆμα· διὸ καὶ συναίσθησιν κολάσεως ἔχει), ἀλλ' ὡς πρὸς σύγκρισιν τῶν σφζομένων σωμάτων πνευματικῶν σκιά ὄντα ἀσώματα εἴρηται. 1.14.2 Καὶ οἱ Ἄγγελοι σώματά εἰσιν· ὀρῶνται γοῦν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ψυχὴ σῶμα. Ὁ γοῦν Ἀπόστολος· "Σπείρεται μὲν γὰρ σῶμα ψυχή 1.14.3 κόν, ἐγείρεται δὲ σῶμα πνευματικόν". Πῶς δὲ καὶ αἱ κολαζόμεναι ψυχαὶ συναισθάνονται μὴ σώματα οὔσαι; "Φοβήθητε" γοῦν λέγει "τὸν μετὰ θάνατον δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα εἰς 1.14.4 γένναν βαλεῖν". τὸ γὰρ φαινόμενον οὐ πυρὶ καθαίρεται, ἀλλ' εἰς γῆν ἀναλύεται. Ἄντικρυς δὲ ἀπὸ τοῦ Λαζάρου καὶ τοῦ πλουσίου διὰ τῶν σωματικῶν μελῶν σῶμα εἶναι δείκνυται ἡ ψυχὴ.

1.15.1 "Ὡς δὲ ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ", τοῦ πνευματικοῦ, κατὰ προκοπὴν τελειοῦ μενοί· πλὴν πάλιν εἰκόνα λέγει, ὡς εἶναι σώματα πνευματικά. 1.15.2 Καὶ πάλιν· "Ἄρτι βλέπομεν δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον." Αὐτίκα γὰρ ἀρχόμεθα γινώσκειν **. Οὐ δὲ "πρόσωπον" καὶ ἰδέα καὶ σχῆμα καὶ σῶμα. Σχῆμα μὲν οὖν σχήματι θεωρεῖται, καὶ πρόσωπον προσώπῳ, καὶ ἐπιγινώσκειται τὰ γνωρίσματα τοῖς σχήμασι καὶ ταῖς οὐσίαις. 1.16.1 Καὶ ἡ περιστέρα δὲ σῶμα ὄφθη, ἦν οἱ μὲν τὸ ἅγιον Πνεῦμά φασιν, οἱ δὲ ἀπὸ Βασιλείδου τὸν διάκονον, οἱ δὲ ἀπὸ Οὐαλεντίνου τὸ Πνεῦμα τῆς Ἐνθυμήσεως τοῦ Πατρὸς, τὸ τὴν κατέλευσιν πεποιημένον ἐπὶ τὴν τοῦ Λόγου σάρκα. Ἔστιν Ἰησοῦς καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Σοφία δι' ὅλων κρᾶσις τῶν σωμάτων δυνατὴ κατὰ τοὺς Οὐαλεντινιανούς. 1.17.2 Ἡ γοῦν ἀνθρωπίνη μίξις ἡ κατὰ γάμον ἐκ δυεῖν μεμιγμένων σπερμάτων ἐνὸς γένεσιν παιδίου ἀποτελεῖ, καὶ τὸ σῶμα εἰς γῆν ἀναλυθὲν κέκρται τῇ γῆ καὶ τὸ ὕδωρ τῷ οἴνῳ· τὰ δὲ κρείττω καὶ διαφορώτερα σώματα ῥαδίαν ἴσχει τὴν κρᾶσιν· πνεῦμα γοῦν πνεύματι μίγνυται.

1.17.3 Ἐμοὶ δὲ δοκεῖ κατὰ παράθεσιν τοῦτο γενέσθαι, 1.17.3 ἀλλ' οὐ κατὰ κρᾶσιν. Μὴ τι οὖν ἡ θεία δύναμις διήκουσα τὴν ψυχὴν ἀγιάζει αὐτὴν κατὰ τὴν τελευταίαν προκοπὴν; "Ὁ γὰρ Θεὸς πνεῦμα, 1.17.4 ὅπου θέλει πνεῖ"· ἡ γὰρ δύναμις οὐ κατ' οὐσίαν διήκει, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν καὶ ἰσχύ· παράκειται δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ πνεύματι, ὡς τὸ πνεῦμα τῇ ψυχῇ. 1.18.1 Ὁ Σωτὴρ ὄφθη κατιῶν "τοῖς Ἀγγέλοις"· διὸ καὶ "εὐηγγελίσαντο" αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ τῷ Ἀβραάμ καὶ τοῖς λοιποῖς Δικαίοις, τοῖς ἐν τῇ ἀναπαύσει οὔσιν ἐν τοῖς δεξιούσι, ὄφθη· "Ἠγαλλιάσατο" γὰρ, φησίν, "ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν", τὴν ἐν σαρκὶ 1.18.2 παρουσίαν· Ὅθεν, ἀναστὰς ὁ Κύριος, εὐηγγελίστατο τοὺς Δικαίους τοὺς ἐν τῇ ἀναπαύσει, καὶ μετέστησεν αὐτοὺς καὶ μετέθηκεν, καὶ πάντες "ἐν τῇ σκιά αὐτοῦ ζήσονται." Σκιά γὰρ τῆς δόξης τοῦ Σωτῆρος τῆς παρὰ τῷ Πατρὶ ἡ παρουσία ἡ ἐνταῦθα· φωτὸς δὲ σκιά οὐ σκότος, ἀλλὰ φωτισμὸς ἐστίν. 1.19.1 "Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο", οὐ κατὰ τὴν παρουσίαν μόνον ἄνθρωπος γενόμενος, ἀλλὰ καὶ "ἐν Ἀρχῇ" ὁ ἐν ταυτότητι Λόγος, κατὰ "περιγραφὴν" καὶ οὐ κατ' οὐσίαν γενόμενος ὁ Υἱός. 1.19.2 Καὶ πάλιν "σὰρξ ἐγένετο" διὰ προφητῶν ἐνεργήσας. Τέκνον δὲ τοῦ ἐν ταυτότητι Λόγου ὁ Σωτὴρ εἴρηται. Διὰ τοῦτο "ἐν Ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν· ὃ γέγονεν ἐν αὐτῷ, Ζωὴ ἐστίν". Ζωὴ δὲ ὁ Κύριος. 1.19.3 Καὶ ὁ Παῦλος· "Ἐνδύσαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα", οἶον· εἰς αὐτόν πιστεύσον τὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ "κατὰ Θεόν" τὸν ἐν Θεῷ Λόγον" κτισθέντα". Δύναται δὲ τὸ "κατὰ Θεὸν κτισθέντα" τὸ εἰς ὃ μέλλει τέλος προκοπῆς φθάνειν ὁ ἄνθρωπος μηνύειν ἐπ' ἴσης τῷ "ἀπόλαβε τὸ εἰς ὃ ἐκτίσθης τέλος".

1.19.4 Καὶ ἔτι σαφέστερον καὶ διαρρηδὴν ἐν ἄλλοις λέγει· "Ὁς ἐστίν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου". Εἶτα ἐπιφέρει· "Πρωτότοκος πάσης κτίσεως". –"Αοράτου" μὲν γὰρ "Θεοῦ εἰκόνα" τὸν υἱὸν λέγει τοῦ Λόγου τοῦ ἐν ταυτότητι· "Πρωτότοκον δὲ

πάσης κτίσεως", ότι γεν νηθείς άπαθώς, κτίστης και γενεσιάρχης τής όλης έγένητο κτίσεώς τε και ούσίας· "έν αύτω" γάρ ό Πατήρ τά πάντα έποίησεν. 1.19.5 Όθεν και "μορφήν δούλου λαβεΐν" εΐρηται, ού μόνον τήν σάρκα κατά τήν παρουσίαν, αλλά και τήν ούσίαν έκ του ύποκειμένου· δούλη δέ ή ούσία, ως άν παθητή και ύποκειμένη τή δραστηρίω και κυριωτάτη αίτία. 1.20.1 Τό γάρ "πρό έωσφόρου έγένησά σε" ούτως έξακούομεν έπί του πρωτοκτίστου Θεού Λόγου· και "πρό ήλίου" και σελήνης και πρό πάσης κτίσεως "τό Όνομά σου". Τώ "κατ' εικόνα Θεού έποίησεν αυτούς, άρσεν και θήλυ έποίησεν αυτούς" τήν προβολήν τήν άρίστην φασίν οί Ουαλεντινιανοί τής Σοφίας λέγεσθαι, άφ' ής τά μέν άρρενικά ή έκλογή, τά δέ θηλυκά ή κλήσις. Καί τά μέν άρρενικά άγγελικά καλοϋσι, τά θηλυκά δέ έαυτούς, τό διαφέρον σέσμα. 1.21.2 Ούτως και έπί του Άδάμ, τό μέν άρρενικόν έμεινεν αύτω, πάν δέ τό θηλυκόν σέσμα άρθέν άπ' αυτού Εύα γέγονεν, άφ' ής αί θήλειαι, ως άπ' εκείνου οί άρρενες.

1.21.3 Τά ούν άρρενικά μετά του Λόγου συνεστάλη· τά θηλυκά δέ άπανδρωθέντα ένοϋται τοΐς Άγγέλοις και είς Πλήρωμα χωρεΐ. Διά τουτο ή γυνή είς άνδρα μετατίθεσθαι λέγεται και ή ένταϋθα Έκκλησία είς Άγγέλους. 1.22.1 Καί όταν εΐπη ό Απόστολος· "Έπει τί ποιήσουσιν οί βαπτιζόμενοι ύπέρ των νεκρών;" ύπέρ ήμών γάρ, φησίν, οί Άγγελοι έβαπτίσαντο, ών έσμεν μέρη. 1.22.2 Νεκροί δέ ήμεΐς οί νεκρωθέντες τή συστάσει ταύτη· ζώντες δέ οί άρρενες οί μη μεταλαβόντες τής συστάσεως ταύτης. 1.22.3 "Εί νεκροί ούκ έγείρονται, τί και βαπτιζόμεθα;" Έγειρόμεθα ούν ήμεΐς, ισάγγελοι τοΐς άρρεσιν άποκατασταθέντες, τοΐς μέλεσι τά μέλη, είς ένωσιν. 1.22.4 "Οί βαπτιζόμενοι" δέ, φασίν, "ύπέρ ήμών των νεκρών", οί Άγγελοί είσιν οί ύπέρ ήμών βαπτιζόμενοι, ίνα έχοντες και ήμεΐς τό Όνομα μη έπισχεθώμεν κωλυθέντες είς τό Πλήρωμα παρελθείν τώ Όρω και τώ Σταυρώ. 1.22.5 Διό και έν τή χειροθεσία λέγουσιν έπί τέλους· "είς λύτρωσιν άγγελικήν", τουτέστιν ήν και Άγγελοι έχουσιν, ίν' ή βεβαπτισμένος ό τήν λύτρωσιν κομισάμενος τώ αύτω Όνόματι ω και ό Άγγελος αυτού προβεβάπτισται. 1.22.6 Έβαπτίσαντο δέ έν αρχή οί Άγγελοι έν λυτρώσει του Όνόματος του έπί τον Ίησοϋν έν τή περιστερά κατελθόντος 22.7 και λυτρωσαμένου αυτόν. Έδέησεν δέ λυτρώσεως και τώ Ίησοϋ, ίνα μη κατασχεθή τή Έννοία ή ένετέθη του ύστερήματος, προσερχόμενος διά τής Σοφίας, ως φησιν ό Θεόδοτος.

1.23.1 Τόν Παράκλητον οί άπό Ουαλεντίνου τον Ίησοϋν λέγουσιν, ότι πλήρης των Αιώνων έλήλυθεν, ως άπό του Όλου προελθών. 1.23.2 Χριστός γάρ, καταλείψας τήν προβαλοϋσαν αυτόν Σοφίαν, είσελθών είς τό Πλήρωμα, ύπέρ τής έξω καταλειφθείσης Σοφίας ήτήσατο τήν βοήθειαν, και έξ εύδοκίας των Αιώνων Ίησοϋς προβάλλεται Παράκλητος τώ παρελθόντι Αϊώνι. Έν τύπω δέ Παρακλήτου ό Παϋλος άναστάσεως 1.23.3 Απόστολος γέγονεν. Αύτίκα μετά τό πάθος του Κυρίου και αυτός άπεστάλη κηρύσσειν. Διό και καθ' έκάτερον έκήρυξε τον Σωτήρα· γεννητόν και παθητόν διά τους άριστερούς, ότι τουτον γνώναι δυνηθέντες κατά τον τόπον τουτον δεδιάσιν· και κατά τό πνευματικόν έξ άγίου Πνεύματος και Παρθένου, ως οί δεξιοί Άγγελοι γινώσκουσιν. 1.23.4 Ίδίως γάρ έκαστος γνωρίζει τον Κύριον και ούχ όμοίως πάντες. "Τό πρόσωπον του Πατρός όρώσιν οί Άγγελοι τούτων των μικρών", των έκλεκτών, των έσομένων έν τή αύτē 1.23.5 κληρονομία και τελειότητα. Τάχα δέ τό πρόσωπον έστι μέν και ό Υίός, έστι δέ και όσον καταληπτόν του Πατρός δι' Υίου δεδιδαγμένοι θεωροϋσι· τό δέ λοιπόν άγνωστόν έστι του Πατρός. 1.24.1 Λέγουσιν οί Ουαλεντινιανοί ότι ό κατά είς των Προφητών έσχεν Πνεϋμα έξαίρετον είς διακονίαν, τουτο έπί πάντας τους τής Έκκλησίας έξεχύθη· διό και τά σημεΐα του Πνεύματος, ίάσεις και προφητεΐαι, διά τής Έκκλησίας έπιτελοϋνται. 1.24.2 Άγνοοϋσι δέ ότι ό Παράκλητος, ό προσεχώς ένεργών νϋν έν τή Έκκλησία, τής αύτής ούσίας

ἐστὶ καὶ δυνάμεως τῷ προσεχῶς ἐνεργῆ σάντι κατὰ τὴν παλαιὰν διαθήκην. 1.25.1 Τὸν ἄγγελον ὠρίσαντο οἱ ἀπὸ Οὐαλεντίνου λόγον ἀπαγγελίαν ἔχοντα τοῦ ὄντος. Λέγουσι δὲ καὶ τοὺς Αἰῶνας ὁμωνύμως τῷ Λόγῳ λόγους.

1.25.2 Οἱ Ἀπόστολοι, φησί, μετετέθησαν τοῖς δεκαδύο ζῳδίοις· ὡς γὰρ ὑπ' ἐκείνων ἡ γένεσις διοικεῖται, οὕτως ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων ἡ ἀναγέννησις ἐφορεῖται. 1.26.1 Τὸ ὄρατον τοῦ Ἰησοῦ ἡ Σοφία καὶ ἡ Ἐκκλησία ἦν τῶν σπερμάτων τῶν διαφερόντων, ἦν ἐστολίσαστο διὰ τοῦ σαρκίου, ὡς φησὶν ὁ Θεόδοτος· τὸ δὲ ἀόρατον τὸ ὄνομα, ὅπερ ἐστὶν ὁ Υἱὸς ὁ Μονογενής. 1.26.2 Ὅθεν ὅταν εἴπη· "Ἐγὼ εἰμι ἡ Θύρα", τοῦτο λέγει ὅτι "μέχρι τοῦ ὄρου οὗ εἰμι ἐγὼ ἐλεύσεσθε, οἱ 1.26.3 τοῦ διαφέροντος σπέρματος". Ὅταν δὲ καὶ αὐτὸς εἰσέρχεται, καὶ τὸ σπέρμα συνεισέρχεται αὐτῷ εἰς τὸ Πλήρωμα, διὰ τῆς θύρας "συναχθὲν" καὶ εἰσαχθὲν. 1.27.1 Ὁ ἱερεὺς εἰσιῶν ἐντὸς τοῦ καταπετάσματος τοῦ δευτέρου, τό τε πέταλον ἀπετίθει παρὰ τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ θυμιάματος· αὐτὸς δὲ ἐν σιγῇ, τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ ἐγκεχαραγμένον ὄνομα ἔχων, εἰσῆει· δεικνὺς τὴν ἀπόθεσιν τοῦ σώματος τοῦ καθάπερ πετάλου χρυσοῦ καθαροῦ γενομένου καὶ κούφου διὰ τὴν κάθαρσιν τοῦ ὡσπερ σώματος τῆς ψυχῆς ἀπόθεσιν, ἐν ᾧ ἐγκεχάρακτο τὸ γάνωμα τῆς θεοσεβείας δι' οὗ ταῖς Ἀρχαῖς καὶ ταῖς Ἐξουσίαις ἐγινώσκετο τὸ ὄνομα περι κείμενος. 1.27.2 Ἀποτίθεται δὲ τοῦτο τὸ σῶμα, τὸ πέταλον τὸ ἀβαρὲς γερόμενον, "ἐντὸς τοῦ καταπετάσματος τοῦ δευτέρου", ἐν τῷ νοητῷ κόσμῳ, ὃ ἐστὶ δεύτερον ὀλοσχερὲς καταπέτασμα τοῦ παντός, "παρὰ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος", παρὰ τοὺς λειτουργοὺς τῶν ἀναφερομένων εὐχῶν Ἀγγέλους. 1.27.3 Γυμνὴ δὲ ἡ ψυχὴ ἐν δυνάμει τοῦ συνειδότης, οἷον σῶμα τῆς δυνάμεως γενομένη, μεταβαίνει εἰς τὰ πνευματικά, λογικὴ τῷ ὄντι καὶ ἀρχιερατικὴ γενομένη, ὡς ἂν ἐμψυχουμένη ὡς εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ Λόγου προσεχῶς ἤδη, καθάπερ οἱ Ἀρχάγγελοι τῶν Ἀγγέλων ἀρχιερεῖς γερόμενοι, καὶ τούτων πάλιν οἱ Πρωτόκτιστοι. 1.27.4 Ποῦ δὲ ἔτι γραφῆς καὶ μαθήσεως κατόρθωμα τῇ ψυχῇ ἐκείνῃ τῇ καθαρᾷ γενομένη, ὅπου καὶ ἀξιούται "πρόσωπον πρὸς πρόσωπον" Θεὸν 1.27.5 ὁρᾶν; Τὴν γοῦν ἀγγελικὴν διδασκαλίαν ὑπερβᾶσα καὶ τὸ ὄνομα τὸ διδασκόμενον ἐγγράφως, ἐπὶ τὴν γνῶσιν καὶ κατάληψιν τῶν πραγμάτων ἔρχεται, οὐκέτι νύμφη, ἀλλ' ἤδη Λόγος γερόμενος καὶ παρὰ τῷ νυμφίῳ καταλύων μετὰ τῶν Πρωτοκλήτων καὶ Πρωτοκτίστων, φίλων μὲν δι' ἀγάπην, υἱῶν δὲ διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ ὑπακοήν, ἀδελφῶν δὲ διὰ τὸ τῆς γενέσεως κοινόν.

1.27.6 Ὡστε τὸ μὲν τῆς οἰκονομίας ἦν, τὸ πέταλον περικεῖσθαι καὶ μανθάνειν εἰς γνῶσιν· τὸ δὲ δυνάμεως, τὸ θεοφόρον γίνεσθαι τὸν ἄνθρωπον, προσεχῶς ἐνεργούμενον ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ καθάπερ σῶμα αὐτοῦ γινόμενον. 1.28.1 Τό· "Θεὸς ἀποδιδούς ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην γενεὰν τοῖς ἀπειθοῦσι", φασὶν οἱ ἀπὸ Βασιλείδου κατὰ τὰ ἐνσωματώσεις. Οἱ δὲ ἀπὸ Οὐαλεντίνου τοὺς τρεῖς τόπους δηλοῦσθαι τοὺς ἀριστερούς, τετάρτην δὲ γενεὰν τὰ σπέρματα αὐτῶν· "Ἐλεον δὲ ποιῶν εἰς χιλιάδας", ἐπὶ τὰ δεξιά. Ἡ Σιγὴ, φασί, Μήτηρ οὕσα πάντων τῶν προβληθέντων ὑπὸ τοῦ Βάθους, ὃ μὲν οὐκ ἔσχεν εἰπεῖν, περὶ τοῦ Ἀρρήτου σεσίγηκεν, ὃ δὲ κατέλαβεν, τοῦτο Ἀκατάληπτον προσηγόρευσεν. Εἶτα, ἐκλαθόμενοι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, παθεῖν αὐτὸν λέγουσιν ἀθέως. Ὁ γὰρ συνεπάθησεν ὁ Πατήρ, "στερεὸς ὢν τῇ φύσει", φησὶν ὁ Θεόδοτος, "καὶ ἀνένδοτος", ἐνδόσιμον ἑαυτὸν παρασχών, ἵνα ἡ Σιγὴ τοῦτο καταλάβῃ, 2.30.2 πάθος ἐστίν. ἡ γὰρ συμπάθεια, πάθος τινὸς διὰ πάθος ἑτέρου. Ναὶ μὴν· καὶ τοῦ πάθους γενομένου, τὸ ὄλον συνεπάθησεν καὶ αὐτό, εἰς διόρθωσιν τοῦ παθόντος. 2.31.1 Ἀλλὰ καὶ εἰ ὁ κατελθὼν εὐδοκία τοῦ ὄλου ἦν ("ἐν αὐτῷ γὰρ πᾶν τὸ Πλήρωμα ἦν σωματικῶς"), ἔπαθεν δὲ οὗτος, δῆλον ὅτι καὶ τὰ ἐν αὐτῷ σπέρματα συνέπαθεν, δι' ὧν τὸ ὄλον καὶ τὸ Πᾶν εὐρίσκεται πάσχον. 2.31.2 Ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς τοῦ δωδεκάτου Αἰῶνος πείσεως τὰ ὄλα "παιδευθέντα", ὡς φασι, συνεπάθησεν.

2.31.3 Τότε γὰρ ἐπέγνωσαν ὅτι ὁ εἶσιν, "χάριτι τοῦ Πατρός εἶσιν". Ὄνομα ἄνωνόμαστον, Μορφή καὶ Γνώσις. Ὁ δὲ βουληθεὶς Αἰὼν τὸ ὑπὲρ τὴν Γνώσιν λαβεῖν, ἐν 2.31.4 ἀγνωσίᾳ καὶ ἀμορφίᾳ ἐγένετο. Ὅθεν καὶ κένωμα Γνώσεως εἰργάσατο, ὅπερ ἐστὶ σκιά τοῦ Ὄνόματος· ὅπερ ἐστὶν Υἱός, Μορφή τῶν Αἰώνων. Οὕτως τὸ κατὰ μέρος ὄνομα τῶν Αἰώνων ἀπώλεια ἐστὶ τοῦ Ὄνόματος.

2.32.1 Ἐν Πληρώματι οὖν, ἐνότητος οὔσης, ἕκαστος τῶν Αἰώνων ἴδιον ἔχει πλήρωμα, τὴν συζυγίαν. Ὅσα οὖν ἐκ συζυγίας, φασί, προέρχεται, πληρώματά ἐστιν· ὅσα δὲ ἀπὸ ἐνός, εἰκόνες. 2.32.2 Ὅθεν ὁ Θεόδοτος τὸν Χριστὸν, ἐξ ἐννοίας προελθόντα τῆς Σοφίας, εἰκόνα τοῦ Πληρώματος ἐκάλεσεν. 2.32.3 Οὗτος δέ, καταλείψας τὴν Μητέρα, ἀνελθὼν εἰς τὸ Πλήρωμα, ἐκράθη, ὡσπερ τοῖς Ὅλοις, οὕτω δὲ καὶ 2.33.1 τῷ Παρακλήτῳ. Υἱόθετος μέντοι γέγονεν ὁ Χριστός, ὡς πρὸς τὰ πληρώματα "Ἐκλεκτός" γενόμενος καὶ "Πρωτότοκος" τῶν ἐνθάδε πραγμάτων. 2.33.2 Ἔστιν οὖν ὁ λόγος οὗτος παράκουσμα τοῦ ἡμετέρου, ἐκ τοῦ ὑποκειμένου "Πρωτότοκον" λέγοντος τὸν Σωτῆρα· καὶ ἔστιν ὡσπερὶ Ῥίζα καὶ "Κεφαλή" ἡμῶν· ἡ δὲ Ἐκκλησία καρποὶ αὐτοῦ. 2.33.3 Χριστοῦ, φασί, τὸ ἀνοίκειον φυγόντος καὶ συστα λέντος εἰς τὸ Πλήρωμα, ἐκ τῆς μητρώας γενομένου ἐννοίας, ἡ Μήτηρ αὐθις τὸν τῆς οἰκονομίας προηγά γετο Ἄρχοντα, εἰς τύπον τοῦ φυγόντος αὐτήν, κατ' ἐπιπόθησιν αὐτοῦ, κρείττονος ὑπάρχοντος, ὃς ἦν τύπος 2.33.4 τοῦ Πατρὸς τῶν ὄλων. Διὸ καὶ ἦττων γίνεται, ὡς ἂν ἐκ πάθους τῆς ἐπιθυμίας συνεστώς. "Ἐμυσάχθη" μέντοι ἐνιδούσα τὴν "ἀποτομίαν" αὐτοῦ, ὡς φασιν αὐτοί.

2.34.1 Ἀλλὰ καὶ αἱ εὐώνυμοι δυνάμεις, πρῶται προβληθεῖσαι τῶν δεξιῶν ὑπ' αὐτῆς, ὑπὸ τῆς τοῦ Φωτὸς παρουσίας οὐ μορφοῦνται, κατελείφθησαν δὲ αἱ ἀριστεραὶ ὑπὸ τοῦ Τόπου μορφωθῆναι. 2.34.2 Τῆς Μητρὸς οὖν μετὰ τοῦ Υἱοῦ καὶ τῶν σπερμάτων εἰσελθούσης εἰς τὸ Πλήρωμα, τότε ὁ Τόπος τὴν ἐξουσίαν τῆς Μητρὸς καὶ τὴν τάξιν ἀπολήφεται ἢν νῦν ἔχει ἡ Μήτηρ. 2.35.1 Ὁ Ἰησοῦς, "τὸ Φῶς" ἡμῶν, ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος, "ἐαυτὸν κενώσας" (τουτέστιν· ἐκτὸς τοῦ ὄρου γενόμενος, κατὰ Θεόδοτον), ἐπεὶ "Ἄγγελος" ἦν τοῦ Πληρώματος, τοὺς Ἄγγέλους τοῦ διαφέροντος 2.35.2 σπέρματος συνεξήγαγεν ἑαυτῶ. Καὶ αὐτὸς μὲν τὴν λύτρωσιν, ὡς ἀπὸ Πληρώματος προελθὼν, εἶχεν· τοὺς δὲ Ἄγγέλους εἰς διόρθωσιν τοῦ σπέρματος 2.35.3 ἦγαγεν. Ὡς γὰρ ὑπὲρ μέρους δέονται καὶ παρακαλοῦσι, καὶ δι' ἡμᾶς κατεχόμενοι, σπεύδοντες εἰσελθεῖν, ἄφρασις ἡμῖν αἰτοῦνται, ἵνα συνεισέλθωμεν αὐτοῖς· 2.35.4 σχεδὸν γὰρ ἡμῶν χρεῖαν ἔχοντες, ἵνα εἰσέλθωσιν, ἐπεὶ ἄνευ ἡμῶν οὐκ ἐπιτρέπεται αὐτοῖς (διὰ τοῦτο γὰρ οὐδὲ ἡ Μήτηρ συνελήλυθεν ἄνευ ἡμῶν, φασίν), εἰκότως ὑπὲρ ἡμῶν δέονται. 2.36.1 Ἐν ἐνότητι μέντοι γε προεβλήθησαν οἱ Ἄγγελοι ἡμῶν, φασίν, εἷς ὄντες, ὡς ἀπὸ ἐνός προελθόντες. 2.36.2 Ἐπεὶ δὲ ἡμεῖς ἦμεν οἱ μεμερισμένοι, διὰ τοῦτο ἐβαπτίσατο ὁ Ἰησοῦς, τὸ ἀμέριστον μερισθῆναι, μέχρις ἡμᾶς ἐνώση αὐτοῖς εἰς τὸ Πλήρωμα· ἵνα ἡμεῖς, οἱ πολλοί, ἐν γενόμενοι, οἱ πάντες τῷ ἐνὶ τῷ δι' ἡμᾶς μερισθέντι ἀνακραθῶμεν.

2.37.1 Οἱ ἀπὸ Ἀδὰμ ἐξεληθέντες, οἱ μὲν Δίκαιοι, διὰ τῶν ἐκτισμένων τὴν ὁδὸν ποιούμενοι, παρὰ τῷ Τόπῳ κατεῖχοντο, κατὰ τοὺς Οὐαλεντινιανούς· οἱ δὲ ἕτεροι, ἐν τῷ τοῦ σκότου ἐκτισμένῳ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς, ἔχοντες συναίσθησιν τοῦ πυρός. – "Ποταμὸς ἐκπορεύεται πυρὸς ὑποκάτω τοῦ θρόνου" τοῦ Τόπου, καὶ ῥεῖ εἰς τὸ κενὸν τοῦ ἐκτισμένου, ὃ ἐστὶν ἡ Γέεννα, ἀπὸ κτίσεως τοῦ πυρὸς ῥέοντος μὴ πληρουμένη. Καὶ αὐτὸς 2.38.2 δὲ ὁ Τόπος πύρινός ἐστι. Διὰ τοῦτο, φησί, καταπέτασμα ἔχει, ἵνα μὴ ἐκ τῆς προσόψεως ἀναλωθῇ τὰ πνεύματα. Μόνος δὲ ὁ Ἀρχάγγελος εἰσέρχεται πρὸς αὐτόν, οὗ κατ' εἰκόνα καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἄπαξ τοῦ 2.38.3 ἐνιαυτοῦ εἰς τὰ ἅγια τῶν ἀγίων εἰσῆει. Ἐνθεν καὶ ὁ Ἰησοῦς παρακληθεὶς συνεκαθέσθη τῷ Τόπῳ, ἵνα μὲν τὰ πνεύματα καὶ μὴ προαναστῇ αὐτοῦ, καὶ ἵνα τὸν Τόπον ἡμερώσῃ καὶ τῷ σπέρματι δίοδον εἰς Πλήρωμα παράσῃ.

2.39.1 Ἡ Μήτηρ, προβαλοῦσα τὸν Χριστὸν ὀλόκληρον καὶ ὑπ' αὐτοῦ καταλειφθεῖσα, τοῦ λοιποῦ οὐκέτι οὐδὲν προέβαλεν ὀλόκληρον, ἀλλὰ τὰ δυνατὰ παρ' αὐτῇ κατέσχευεν· ὥστε καὶ τοῦ Τόπου καὶ τῶν κλητῶν οὖν τὰ ἀγγελικὰ αὐτῇ προβαλοῦσα παρ' αὐτῇ κατέχει, τῶν ἐκλεκτῶν τῶν ἀγγελικῶν ὑπὸ τοῦ Ἄρρενος ἔτι πρότερον προβεβλημένων. Τὰ μὲν γὰρ δεξιὰ πρὸ τῆς τοῦ Φωτὸς αἰτήσεως προηρέθη ὑπὸ τῆς Μητρός· τὰ δὲ σπέρματα τῆς Ἐκκλησίας μετὰ τὴν τοῦ Φωτὸς αἴτησιν, ὅτε ὑπὸ τοῦ Ἄρρενος τὰ ἀγγελικὰ τῶν σπερμάτων προεβάλετο. Τὰ διαφέροντα σπέρματά φησι μήτε ὡς πάθη (ὧν λυομένων συνελύθη ἄν καὶ τὰ σπέρματα), μήτε ὡς 2.41.2 κτίσιν προεληλυθέναι, ἀλλ' ὡς τέκνα (ἀπαρτιζομένης γὰρ τῆς κτίσεως, συναπηρτίσθη ἄν καὶ τὰ σπέρματα). Διὸ καὶ τὴν οἰκειότητα ἔχει πρὸς τὸ Φῶς, ὃ πρῶτον προήγαγεν, τουτέστι τὸν Ἰησοῦν, ὃ αἰτησάμενος τοὺς Αἰῶνας Χριστός· ἐν ᾧ συνδιυλίσθη κατὰ δύναμιν καὶ τὰ σπέρματα, συνελθόντα αὐτῷ εἰς τὸ Πλήρωμα. Διὸτι πρὸ καταβολῆς κόσμου εἰκότως λέγεται ἡ Ἐκκλησία ἐκλελέχθαι. Ἐν ἀρχῇ τοίνυν συνελογίσθημεν, φασί, καὶ ἔφανε 2.41.3 ρώθημεν. Διὰ τοῦτο ὁ Σωτὴρ λέγει· "Λαμψάτω τὸ Φῶς ὑμῶν", μηνύων περὶ τοῦ Φωτὸς τοῦ φανέντος καὶ μορφώσαντος, περὶ οὗ ὁ Ἀπόστολος λέγει· "Ὁ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον", 2.41.4 τὸν τοῦ διαφόρου σπέρματος. Ὅτε γὰρ "ἐφωτίσθη" ὁ ἄνθρωπος, τότε "εἰς τὸν κόσμον ἦλθεν", τουτέστιν ἑαυτὸν ἐκόσμησεν, χωρίσας αὐτοῦ τὰ ἐπισκοτοῦντα καὶ συναναμειγμένα αὐτῷ πάθη. Καὶ τὸν Ἀδάμ ὁ Δημιουργὸς ἐννοίᾳ προσχών, ἐπὶ τέλει τῆς δημιουργίας αὐτὸν προήγαγεν. 2.42.1 Ὁ Σταυρὸς τοῦ ἐν Πληρώματι Ὁρου σημεῖόν ἐστιν· χωρίζει γὰρ τοὺς ἀπίστους τῶν πιστῶν ὡς ἐκεῖνος τὸν κόσμον τοῦ Πληρώματος. 2.42.2 Διὸ καὶ τὰ σπέρματα ὁ Ἰησοῦς, διὰ τοῦ σημείου ἐπὶ τῶν ὤμων βαστάσας, εἰσάγει εἰς τὸ Πλήρωμα. Ὁμοίως γὰρ τοῦ σπέρματος ὁ Ἰησοῦς λέγεται· Κεραλὴ δὲ ὁ Χριστός. 2.42.3 "Ὅθεν εἴρηται· "Ὅς οὐκ αἶρει τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ μοι, οὐκ ἔστι μου ἀδελφός." Ἦρην οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ὅπερ ὁμοούσιον ἦν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

2.43.1 Λέγουσιν οὖν ὅτι αἱ δεξιαὶ ἤδεσαν τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ τὰ ὀνόματα καὶ πρὸ τῆς παρουσίας· ἀλλὰ τοῦ σημείου οὐκ ἤδεσαν τὴν δύναμιν. 3.43.2 Καὶ δόντος πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν τοῦ Πατρὸς, συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ Πληρώματος, ἐκπέμπεται "ὁ τῆς βουλήs Ἄγγελος". Καὶ γίνεται Κεφαλὴ τῶν 3.43.3 ὄλων μετὰ τὸν Πατέρα· "Πάντα γὰρ ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, Θρόνοι, Κυριότητες, Βασιλεῖαι", Θεότητες, Λειτουργίαι. 3.43.4 "Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα πᾶν γόνυ κάμψῃ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι Κύριος τῆς δόξης Ἰησοῦς Χριστός" Σωτὴρ, "ἀναβάς αὐτὸς καὶ 3.43.5 καταβάς· τὸ δὲ ἀνάβῃ τί ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβῃ; Ὁ καταβάς αὐτός ἐστιν εἰς τὰ κατώτατα τῆς γῆς καὶ ἀναβάς ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν." 3.44.1 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἡ Σοφία ὅμοιον τῷ καταλιπόντι αὐτὴν Φωτί, ἐγνώρισεν καὶ προσέδραμεν καὶ ἠγαλλιᾶσατο καὶ προσεκύνησεν· τοὺς δὲ ἄρρενας Ἀγγέλους τοὺς σὺν αὐτῷ ἐκπεμφθέντας θεασαμένη, κατηδέσθη 3.44.2 καὶ κάλυμμα ἐπέθετο. Διὰ τούτου τοῦ μυστηρίου ὁ Παῦλος κελεύει τὰς γυναῖκας "φορεῖν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς Ἄγγέλους".

3.45.1 Εὐθὺς οὖν ὁ Σωτὴρ ἐπιφέρει αὐτῇ μὸρφωσιν τὴν κατὰ γνῶσιν καὶ ἴασιν τῶν παθῶν, δείξας ἀπὸ Πατρὸς ἀγεννήτου τὰ ἐν Πληρώματι καὶ τὰ μέχρι αὐτῆς. 3.45.2 Ἀποστήσας δὲ τὰ πάθη τῆς πεπονθυίας, αὐτὴν μὲν ἀπαθῆ κατεσκεύασεν, τὰ πάθη δὲ διακρίνας ἐφύλαξεν· καὶ οὐχ ὡσπερ τὰ τῆς ἔνδον διεφορήθη, ἀλλ' εἰς οὐσίαν ἠγάγεν αὐτά τε καὶ τὰ τῆς δευτέρας διαθέ 3.45.3 σεως. Οὕτως διὰ τῆς τοῦ Σωτῆρος ἐπιφανείας, ἡ Σοφία ἀπαθῆς γίνεται, καὶ τὰ ἔξω κτίζεται· "Πάντα γὰρ δι' αὐτοῦ γέγονεν, καὶ χωρὶς αὐτοῦ γέγονεν οὐδέν."

3.46.1 Πρῶτον οὖν ἐξ ἄσωμάτου πάθους καὶ συμβεβη κότης εἰς ἄσώματον ἔτι τὴν ὕλην αὐτὰ μετήντησεν καὶ μετέβαλεν· εἶθ' οὕτως εἰς συγκρίματα καὶ σῶματα (ἄθρόως γὰρ οὐσίαν ποιῆσαι τὰ πάθη οὐκ ἐνήν)· καὶ τοῖς σώμασι κατὰ φύσιν ἐπιτηδειότητα ἐνεποίησεν. 3.47.1 Πρῶτος μὲν οὖν Δημιουργὸς ὁ Σωτὴρ γίνεται καθολικός· "ἡ δὲ Σοφία" δευτέρα "οἰκοδομεῖ οἶκον ἑαυτῇ καὶ ὑπῆρεισεν στύλους ἑπτὰ." 3.47.2 Καὶ πρῶτον πάντων προβάλλεται εἰκόνα τοῦ Πατρὸς Θεόν, δι' οὗ ἐποίησεν "τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν", τουτέστι "τὰ οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια", τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερά. 3.47.3 Οὗτος ὡς εἰκὼν Πατρὸς πατὴρ γίνεται καὶ προβάλλει πρῶτον τὸν ψυχικὸν Χριστόν, Υἱοῦ εἰκόνα· ἔπειτα, τοὺς Ἀρχαγγέλους, Αἰώνων εἰκόνας· εἶτα, Ἀγγέλους Ἀρχαγγέλων, ἐκ τῆς ψυχικῆς καὶ φωτεινῆς οὐσίας ἦν φησιν ὁ προφητικὸς λόγος· "Καὶ Πνεῦμα Θεοῦ ἐπέφερετο ἐπάνω τῶν ὑδάτων", κατὰ τὴν συμπλοκὴν τῶν δύο οὐσιῶν τῶν αὐτῶ πεποιημένων, τὸ εἰλικρινὲς "ἐπιφέρεσθαι" εἰπὼν, τὸ δὲ ἐμβριθὲς καὶ ὑλικὸν 3.47.4 ὑποφέρεσθαι, τὸ θολερὸν καὶ παχυμερές. Ἄσώματον δὲ καὶ ταύτην ἐν ἀρχῇ αἰνίσσεται τῷ φάσκειν "ἀόρατον"· οὔτε γὰρ ἀνθρώπῳ τῷ μηδέπω ὄντι ἀόρατος ἦν, οὔτε τῷ Θεῷ· ἐδημιούργει γὰρ· ἀλλὰ τὸ ἄμορφον καὶ ἀνείδεον καὶ ἀσχημάτιστον αὐτῆς ὧδέ πως ἐξεφώνησεν.

3.48.1 Διακρίνας δὲ ὁ Δημιουργὸς τὰ καθαρὰ ἀπὸ τοῦ ἐμβριθοῦς, ὡς ἂν ἐνιδῶν τὴν ἑκατέρου φύσιν, φῶς ἐποίησεν, τουτέστιν ἐφάνερωσεν καὶ εἰς φῶς καὶ ἰδέαν προσήγαγεν, ἐπεὶ τό γε ἡλιακὸν καὶ οὐράνιον φῶς πολλῶ ὕστερον ἐργάζεται. 3.48.2 Καὶ ποιεῖ ἐκ τῶν ὑλικῶν τὸ μὲν ἐκ τῆς λύπης, οὐσιωδῶς κτίζων "Πνευματικὰ τῆς πονηρίας, πρὸς ἃ ἡ πάλη ἡμῖν" (διὸ καὶ λέγει ὁ Ἀπόστολος· "Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ 3.48.3 ἐσφραγίσθητε")· τὸ δὲ ἐκ τοῦ φόβου, τὰ θηρία· τὸ δὲ ἐκ τῆς ἐκπλήξεως καὶ ἀπορίας, τὰ στοιχεῖα 3.48.4 τοῦ κόσμου. Ἐν δὲ τοῖς τρισὶ στοιχείοις τὸ πῦρ ἐναιωρεῖται καὶ ἐνέσπαρται καὶ ἐμφωλεύει καὶ ὑπὸ τούτων ἐξάπτεται καὶ τούτοις ἐπαποθνήσκει, μὴ ἔχον τόπον ἀποτακτὸν ἑαυτοῦ ὡς καὶ τὰ ἄλλα στοιχεῖα ἐξ ὧν τὰ συγκρίματα δημιουργεῖται.

3.49.1 Ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐγίνωσκεν τὴν δι' αὐτοῦ ἐνεργοῦσαν, οἰόμενος ἰδίᾳ δυνάμει δημιουργεῖν, φιλεργὸς ὢν φύσει· διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Ἀπόστολος· "Ὑπετάγη τῇ ματαιότητι τοῦ κόσμου, οὐχ ἐκόν, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι καὶ αὐτὸς ἐλευθερωθήσεται 3.49.2 ται", ὅταν συλλεγῆ τὰ σπέρματα τοῦ Θεοῦ. Τεκμήριον δὲ μάλιστα τοῦ ἀκουσίου τὸ "εὐλογεῖν τὸ σάββατον" καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πόνων ἀνάπαυσιν ὑπερασπάζεσθαι.

3.50.1 "Λαβῶν χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς", οὐ τῆς ξηρᾶς, ἀλλὰ τῆς πολυμεροῦς καὶ ποικίλης ὕλης μέρος, ψυχὴν γεώδη καὶ ὑλικὴν ἐτεκτῆνατο ἄλογον καὶ τῇ τῶν θηρίων ὁμοούσιον· οὗτος ὁ "κατ' εἰκόνα" ἄνθρωπος. 3.50.2 Ὁ δὲ "καθ' ὁμοίωσιν", τὴν αὐτοῦ τοῦ Δημιουργοῦ ἐκεῖνός ἐστιν ὃν εἰς τοῦτον "ἐνεφύσησέν" τε καὶ ἐνέσπειρεν, ὁμοούσιόν τι αὐτῷ δι' Ἀγγέλων ἐνθείς. 3.50.3 Καθὸ μὲν ἀόρατός ἐστι καὶ ἄσώματος, τὴν οὐσίαν αὐτοῦ "πνοὴν ζωῆς" προσεῖπεν· μορφωθὲν δέ, "ψυχὴ ζωσα" ἐγένετο· ὅπερ εἶναι, καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς προφητικαῖς γραφαῖς ὁμολογεῖ.

3.51.1 Ἄνθρωπος γοῦν ἐστιν ἐν ἀνθρώπῳ, ψυχικός ἐν χοϊκῷ, οὐ μέρει μέρος, ἀλλὰ ὅλω ὅλος συνών, ἀρρήτῳ δυνάμει Θεοῦ. Ὅθεν ἐν τῷ Παραδείσῳ, τῷ τετάρτῳ 3.51.2 οὐρανῷ, δημιουργεῖται. Ἐκεῖ γὰρ χοϊκὴ σὰρξ οὐκ ἀναβαίνει, ἀλλ' ἦν τῇ ψυχῇ τῇ θείᾳ οἷον σὰρξ ἢ ὑλική. Ταῦτα σημαίνει· "Τοῦτο νῦν ὅστοῦν ἐκ τῶν ὀστέων μου" (τὴν θείαν ψυχὴν αἰνίσσεται τὴν ἐγκεκρυμμένην τῇ σαρκὶ καὶ στερεὰν καὶ δυσπαθῆ καὶ δυνατωτέραν), "καὶ σὰρξ ἐκ τῆς σαρκός μου" (τὴν ὑλικὴν ψυχὴν σῶμα οὔσαν τῆς θείας ψυχῆς). 3.51.3 Περὶ τούτων τῶν δυεῖν καὶ ὁ Σωτὴρ λέγει "φοβεῖσθαι δεῖν τὸν δυνάμενον ταύτην τὴν ψυχὴν καὶ τοῦτο τὸ σῶμα" τὸ ψυχικὸν "ἐν γεέννῃ ἀπολέσαι".

3.52.1 Τοῦτο τὸ σαρκίον "ἀντίδικον" ὁ Σωτὴρ εἶπεν καὶ ὁ Παῦλος "νόμον ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου"· καὶ "δῆσαι" παραινεῖ καὶ "ἀρπάσαι ὡς ἰσχυροῦ τὰ σκευή", τοῦ ἀντιπολεμοῦντος τῇ οὐρανίῳ ψυχῇ, ὁ Σωτὴρ· καὶ "ἀπηλλάχθαι αὐτοῦ" παραινεῖ "κατὰ τὴν ὁδόν, μὴ τῇ φυλακῇ περιπέσωμεν καὶ τῇ 3.52.2 κολάσει"· ὁμοίως δὲ καὶ "εὐνοεῖν" αὐτῷ, μὴ τρέφοντας καὶ ῥωννύοντας τῇ τῶν ἁμαρτημάτων ἐξουσίᾳ, ἀλλ' ἐντεῦθεν νεκροῦντας ἤδη καὶ ἐξίτηλον ἀποφαίνοντας ἀποχῆ τῆς πονηρίας, ἵνα ἐν τῇ διαλύσει ταύτῃ διαφο ρηθὲν καὶ διαπνεύσαν λάθῃ, ἀλλὰ μὴ καθ' αὐτό τινος ὑποστάσεως λαβόμενον, τὴν ἰσχὺν ἔχη παράμονον ἐν τῇ 3.53.1 διὰ πυρὸς διεξόδῳ. Τοῦτο "ζιζάνιον" ὀνομάζεται συμ φυές τῇ ψυχῇ, τῷ χρηστῷ σπέρματι· τοῦτο καὶ "σπέρμα τοῦ Διαβόλου", ὡς ὁμοούσιον ἐκείνῳ, καὶ "ὄφις" καὶ "διαπτερνιστής" καὶ "ληστής" ἐπιτιθέμε νος κεφαλῇ βασιλέως. 3.53.2 Ἔσχεν δὲ ὁ Ἀδὰμ ἀδήλως αὐτῷ ὑπὸ τῆς Σοφίας ἐνσπαρὲν τὸ σπέρμα τὸ πνευματικὸν εἰς τὴν ψυχὴν, "διαταγείς", φησί, "δι' Ἀγγέλων, ἐν χειρὶ Μεσίτου· ὁ δὲ μεσίτης ἐνὸς οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἔστιν". 3.53.3 "Δι' Ἀγγέλων" οὖν τῶν ἀρρένων τὰ σπέρματα ὑπηρετεῖται, τὰ εἰς γένεσιν προβληθέντα ὑπὸ τῆς 3.53.4 Σοφίας, καθὸ ἐγχωρεῖ γίνεσθαι. Ἄτε γὰρ Δημιουργός, ἀδήλως κινούμενος ὑπὸ τῆς Σοφίας, οἶεται αὐτοκίνητος 3.53.5 εἶναι, ὁμοίως καὶ οἱ ἄνθρωποι. Πρῶτον οὖν σπέρμα πνευματικὸν τὸ ἐν τῷ Ἀδὰμ προέβαλεν ἡ Σοφία, ἵνα ἦ τὸ ὄστουν, ἡ λογικὴ καὶ οὐρανία ψυχὴ, μὴ κενή. ἀλλὰ μυελοῦ γέμουσα πνευματικοῦ.

3.54.1 Ἀπὸ δὲ τοῦ Ἀδὰμ τρεῖς φύσεις γεννῶνται· πρώτη μὲν ἡ ἄλογος, ἣς ἦν Κάιν· δευτέρα δὲ ἡ λογικὴ καὶ ἡ δικαία, ἣς ἦν Ἄβελ· τρίτη δὲ ἡ πνευματικὴ, ἣς 3.54.2 ἦν Σήθ. Καὶ ὁ μὲν χοϊκός ἐστι "κατ' εἰκόνα"· ὁ δὲ ψυχικός "καθ' ὁμοίωσιν" Θεοῦ· ὁ δὲ πνευματικὸς κατ' ἰδίαν· ἐφ' οἷς τρισίν, ἄνευ τῶν ἄλλων παίδων τοῦ Ἀδὰμ, εἴρηται· "Αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως 3.54.3 ἀνθρώπων". Ὅτι δὲ πνευματικὸς ὁ Σήθ, οὔτε ποιμαίνει, οὔτε γεωργεῖ, ἀλλὰ παῖδα καρποφορεῖ, ὡς τὰ πνευματικά. Καὶ τοῦτον, ὃς "ἤλπισεν ἐπικα λείσθαι τὸ Ὄνομα Κυρίου", "ἄνω" βλέποντα, οὗ "τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανῷ", τοῦτον ὁ κόσμος οὐ χωρεῖ.

3.55.1 Τοῖς τρισίν ἀσωμάτοις ἐπὶ τοῦ Ἀδὰμ τέταρτον ἐπενδύεται ὁ χοϊκός, τοὺς "δερματίνους χιτῶνας". 3.55.2 Οὗτ' οὖν ἀπὸ τοῦ Πνεύματος, οὗτ' οὖν ἀπὸ τοῦ ἐμφυσηματος, σπείρει ὁ Ἀδὰμ· θεῖα γὰρ ἄμφω, καὶ δι' αὐτοῦ μὲν, οὐχ ὑπ' αὐτοῦ δέ, προβάλλεται ἄμφω. 3.55.3 Τὸ δὲ ὑλικὸν αὐτοῦ ἐνεργὸν εἰς σπέρμα καὶ γένεσιν, ὡς ἂν τῷ σπέρματι συγκεκραμένον, καὶ ταύτης ἐν 3.56.1 ζωῇ τῆς ἁρμονίας ἀποστήναι μὴ δυνάμενον. Κατὰ τοῦτο, πατήρ ἡμῶν ὁ Ἀδὰμ, "ὁ πρῶτος δ' ἄνθρωπος 3.56.2 ἐκ γῆς χοϊκός". Εἰ δὲ καὶ ἐκ ψυχικοῦ ἔσπειρεν καὶ ἐκ πνευματικοῦ, καθάπερ ἐξ ὑλικοῦ, πάντες ἂν ἴσοι καὶ δίκαιοι ἐγεγόνεισαν, καὶ ἐν πᾶσιν ἂν ἡ διδαχὴ ἦν. Διὰ τοῦτο πολλοὶ μὲν οἱ ὑλικοί, οὐ πολλοὶ δὲ οἱ ψυχικοί· σπάνιοι δὲ οἱ πνευματικοί.

3.56.3 Τὸ μὲν οὖν πνευματικὸν φύσει σωζόμενον· τὸ δὲ ψυχικόν, αὐτεξούσιον ὄν, ἐπιτηδειότητα ἔχει πρὸς τε πίστιν καὶ ἀφθαρσίαν, καὶ πρὸς ἀπιστίαν καὶ φθοράν, κατὰ τὴν οἰκειάν ἀίρεσιν· τὸ δὲ ὑλικὸν φύσει ἀπόλλυται. 3.56.4 Ὅταν οὖν τὰ ψυχικὰ "ἐγκεντρισθῇ τῇ καλλιελαίῳ" εἰς πίστιν καὶ ἀφθαρσίαν, καὶ μετάσχη "τῆς πύκτης τῆς ἐλαίας", καὶ ὅταν "εἰσέλθῃ τὰ ἔθνη", τότε 3.56.5 "οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται". Ἰσραὴλ δὲ ἀλληγορεῖται ὁ πνευματικὸς, ὁ ὀψόμενος τὸν Θεόν, ὁ τοῦ πιστοῦ Ἀβραάμ υἱὸς γνήσιος ὁ "ἐκ τῆς ἐλευθέρως", οὐχ ὁ "κατὰ σάρκα", ὁ ἐκ τῆς δούλης τῆς Αἰγυπτίας. 3.57.1 Γίνεται οὖν, ἐκ τῶν γενῶν τῶν τριῶν, τοῦ μὲν μόρφωσις τοῦ πνευματικοῦ, τοῦ δὲ μετάθεσις τοῦ ψυχικοῦ ἐκ δουλείας εἰς ἐλευθερίαν. Μετὰ τὴν τοῦ θανάτου τοίνυν βασιλείαν, μεγάλην μὲν καὶ εὐπρόσωπον τὴν ἐπαγγελίαν πεπονημένην, οὐδὲν δὲ ἦττον διακονίαν θανάτου γεγεννημένην, πάσης ἀπειπούσης Ἀρχῆς καὶ Θεότητος, ὁ μέγας Ἀγωνιστής, Ἰησοῦς Χριστός, ἐν ἑαυτῷ δυνάμει τὴν Ἐκκλησίαν ἀναλαβὼν, τὸ ἐκλεκτὸν καὶ τὸ κλητὸν, τὸ μὲν παρὰ τῆς τεκούσης τὸ

πνευματικόν, τὸ δὲ ἐκ τῆς οἰκονομίας τὸ ψυχικόν, ὃ ἀνέσωσεν καὶ ἀνήνεγκεν ἄπερ ἀνέλαβεν, καὶ δι' αὐτῶν καὶ τὰ τούτοις ὁμοού 3.58.2 σια· "Εἰ γὰρ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· εἰ ἡ ῥίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι." 3.59.1 Σπέρμα μὲν οὖν πρῶτον τὸ παρὰ τῆς τεκούσης ἐνεδύσατο, οὐ χωρηθεῖς, ἀλλὰ χωρήσας αὐτὸ δυνάμει, ὃ κατὰ μικρὸν μορφοῦται διὰ γνώσεως. 3.59.2 Κατὰ δὲ τὸν Τόπον γενόμενος, εὔρεν Ἰησοῦς Χριστὸν ἐνδύσασθαι τὸν προκεκηρυγμένον, ὃν κατήγ γελλον οἱ Προφήται καὶ ὁ Νόμος, ὄντα εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος. 3.59.3 Ἀλλὰ καὶ οὗτος ὁ ψυχικὸς Χριστός, ὃν ἐνεδύσατο, ἀόρατος ἦν· ἔδει δὲ τὸν εἰς κόσμον ἀφικνούμενον, ἐφ' ᾧτε ὀφθῆναι, κρατηθῆναι, πολιτεύσασθαι, καὶ 3.59.4 αἰσθητοῦ σώματος ἀνέχεσθαι. Σῶμα τοίνυν αὐτῷ ὑφαίνεται ἐκ τῆς ἀφανοῦς ψυχικῆς οὐσίας, δυνάμει δὲ θείας ἐγκατασκευῆς εἰς αἰσθητὸν κόσμον ἀφιγμένον.

3.60.1 Τὸ οὖν· "Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ", τὴν τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου γένεσιν λέγει· "Δύναμις δὲ ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι", τὴν μόρφωσιν δηλοῖ τοῦ Θεοῦ, ἣν ἐνετύπωσεν τῷ σώματι ἐν τῇ Παρθένῳ. Ὅτι μὲν οὖν αὐτὸς ἕτερος ἦν ὢν ἀνείληφεν, δηλὸν ἐξ ὧν ὁμολογεῖ· "Εγὼ ἡ Ζωή", "ἐγὼ ἡ Ἀλήθεια", 3.61.2 "ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμεν". Τὸ δὲ πνευματικόν ὃ ἀνείληφεν, καὶ τὸ ψυχικόν, οὕτως ἐμφαίνει· "Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανεν καὶ προέκοπτεν ἐν Σοφίᾳ." Σοφίας μὲν γὰρ τὸ πνευματικόν δεῖται· μεγέθους δὲ 3.61.3 τὸ ψυχικόν. Διὰ δὲ τῶν ἐκρυνέντων ἐκ τῆς πλευρᾶς, ἐδήλου, ταῖς ἐκρύσεσι τῶν παθῶν ἀπὸ τῶν ἐμπαθῶν, ἀπαθεῖς γενομένας τὰς οὐσίας σεσῶσθαι. 3.61.4 Καὶ ὅταν λέγη· "Δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἀποδοκιμασθῆναι, ὑβρισθῆναι, σταυρωθῆναι", ὡς περὶ ἄλλου φαίνεται λέγων, δηλονότι τοῦ ἐμπαθοῦς. 3.61.5 Καί· "Προάξω ὑμᾶς", λέγει, "τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν"· αὐτὸς γὰρ προάγει πάντα· καὶ τὴν ἀφανῶς σωζομένην ψυχὴν ἀναστήσειν ἠνίσσετο, καὶ ἀποκαταστήσειν οὗ νῦν προάγει. 3.61.6 Ἀπέθανεν δὲ ἀποστάντος τοῦ καταβάντος ἐπ' αὐτῷ ἐπὶ τῷ Ἰορδάνῃ Πνεύματος, οὐκ ἰδίᾳ γενομένου, ἀλλὰ συσταλέντος, ἵνα καὶ ἐνεργήσῃ ὁ θάνατος· ἐπεὶ πῶς, τῆς Ζωῆς παρούσης ἐν αὐτῷ, ἀπέθανεν τὸ σῶμα; οὕτω γὰρ ἂν καὶ αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος ὁ θάνατος ἐκράτησεν ἂν, ὅπερ ἄτοπον. Δόλω δὲ ὁ θάνατος κατεστρα 3.61.7 τηγήθη· ἀποθανόντος γὰρ τοῦ σώματος καὶ κρατήσαντος αὐτὸ τοῦ θανάτου, ἀναστειλάς τὴν ἐπελθοῦσαν ἀκτίνα τῆς δυνάμεως, ὁ Σωτὴρ ἀπώλεσε μὲν τὸν θάνατον, τὸ δὲ θνητὸν σῶμα, ἀποβαλὼν πάθη, ἀνέστησεν. 3.61.8 Τὰ ψυχικὰ μὲν οὖν οὕτως ἀνίσταται καὶ ἀνασώζεται· πιστεύσαντα δὲ τὰ πνευματικὰ ὑπὲρ ἐκεῖνα σώζεται, "ἐνδύματα γάμων" τὰς ψυχὰς λαβόντα.

3.62.1 Κάθηται μὲν οὖν ὁ ψυχικὸς Χριστὸς ἐν δεξιᾷ τοῦ Δημιουργοῦ, καθὼ καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει· "Κάθου ἐκ δεξιῶν μου", καὶ τὰ ἐξῆς. Κάθηται δὲ μέχρι συντελείας, "ἵνα ἴδωσιν εἰς ὃν ἐξεκέντησαν". Ἐξεκέντησαν δὲ τὸ φαινόμενον, ὃ ἦν σὰρξ τοῦ ψυχικοῦ. "Ὅστοῦν γὰρ αὐτοῦ οὐ συντριβήσεται", φησί· καθάπερ ἐπὶ τοῦ Ἀδάμ τὴν ψυχὴν ὅστοῦν ἠλληγόρησεν ἡ προφητεία. 3.62.3 Αὕτη γὰρ ἡ ψυχὴ τοῦ Χριστοῦ, πάσχοντος τοῦ σώματος, ἑαυτὴν "εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Πατρὸς παρακατέθετο"· τὸ δ' ἐν τῷ ὀστέῳ πνευματικόν οὐκέτι παρακατατίθεται, ἀλλ' αὐτὸς σώζει. 3.63.1 Ἡ μὲν οὖν τῶν πνευματικῶν ἀνάπαυσις ἐν κυριακῇ, ἐν Ὀγδοάδι, ἡ Κυριακὴ ὀνομάζεται, παρὰ τῇ Μητρὶ, ἐχόντων τὰς ψυχὰς, τὰ ἐνδύματα, ἄχρι συντελείας· αἱ δὲ ἄλλαι πισταὶ ψυχαί, παρὰ τῷ Δημιουργῷ· περὶ δὲ τὴν συντέλειαν, ἀναχωροῦσι καὶ αὗται εἰς Ὀγδοάδα. 3.63.2 Εἶτα, τὸ δεῖπνον τῶν γάμων κοινὸν πάντων τῶν σωζομένων, ἄχρις ἂν ἀπισωθῇ πάντα καὶ ἄλληλα γνωρίσῃ.

3.64.1 Τὸ δὲ ἐντεῦθεν, ἀποθέμενα τὰ πνευματικὰ τὰς ψυχὰς, ἅμα τῇ Μητρὶ κομιζομένη τὸν Νυμφίον, κομιζόμενα καὶ αὐτὰ τοὺς νυμφίους, τοὺς Ἀγγέλους ἑαυτῶν, εἰς τὸν Νυμφῶνα ἐντὸς τοῦ Ὄρου εἰσίασι, καὶ πρὸς τὴν τοῦ Πατρὸς ὄψιν ἔρχονται, Αἰῶνες νοεροὶ γενόμενα, εἰς τοὺς νοερούς καὶ αἰωνίους γάμους τῆς συζυγίας. Ὁ δὲ τοῦ δεῖπνου μὲν "ἀρχιτρίκλινος", τῶν γάμων δὲ παρὰ νυμφος, "τοῦ

Νυμφίου δὲ Φίλος, ἐστὼς ἔμπροσθεν τοῦ νυμφῶνος, ἀκούων τῆς φωνῆς 3.65.2 τοῦ Νυμφίου, χαρᾶ χαίρει". Τοῦτο αὐτοῦ "τὸ Πλήρωμα τῆς χαρᾶς" καὶ τῆς ἀναπαύσεως. 4.66.1 Ὁ Σωτὴρ τοὺς Ἀποστόλους ἐδίδασκεν, τὰ μὲν πρῶτα τυπικῶς καὶ μυστικῶς, τὰ δὲ ὕστερα παραβολικῶς καὶ ἠνιγμένως, τὰ δὲ τρίτα σαφῶς καὶ γυμνῶς κατὰ μόνας. "Ὅτε ἦμεν ἐν τῇ σαρκί", φησὶν ὁ Ἀπόστολος, ὡσπερ ἔξω τοῦ σώματος ἤδη λαλῶν. Σάρκα οὖν λέγειν αὐτόν φησὶν ἐκείνην τὴν ἀσθένειαν, τὴν ἀπὸ 4.67.2 τῆς ἄνω Γυναικὸς προβολήν. Καὶ ὅταν ὁ Σωτὴρ πρὸς Σαλώμην λέγη "μέχρι τότε εἶναι θάνατον ἄχρις ἂν αἱ γυναῖκες τίκτωσιν", οὐ τὴν γένεσιν κακίζων ἔλεγεν, ἀναγκαίαν οὖσαν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν 4.67.3 πιστευόντων (δεῖ γὰρ εἶναι τὴν γένεσιν ταύτην ἄχρις ἂν τὸ σπέρμα προσενεχθῆ τὸ προλελογισμένον)· 4.67.4 ἀλλὰ περὶ τῆς ἄνω Θελείας αἰνίττεται, ἧς τὰ πάθη κτίσις γέγονεν, τῆς καὶ τὰς ἀμόρφους οὐσίας προβαλλούσης, δι' ἣν καὶ ὁ Κύριος κατήλθεν, ἀπὸ μὲν τοῦ πάθους ἡμᾶς ἀποσπάσων, ἑαυτῷ δὲ εἰσποισόμενος. 4.68.1 Ἄχρι μὲν γὰρ ἦμεν τῆς Θελείας μόνης τέκνα, ὡς ἂν αἰσχροῦς συζυγίας, ἀτελεῖ καὶ νήπια καὶ ἄφρονα καὶ ἀσθενῆ καὶ ἄμορφα, οἷον ἐκτρώματα προσενεχθέντα, τῆς Γυναικὸς ἦμεν τέκνα· ὑπὸ δὲ τοῦ Σωτῆρος μορφωθέντες Ἄνδρὸς καὶ Νυμφῶνος γεγόναμεν τέκνα. Ἡ Εἰμαρμένη ἐστὶ σύνοδος πολλῶν καὶ ἐναντίων δυνάμεων· αὗται δὲ εἰσὶν ἀόρατοι καὶ ἀφανεῖς, ἐπιτροπεύουσαι τὴν τῶν ἄστρον φορὰν καὶ δι' ἐκείνων 4.69.2 πολιτευόμεναι. Καθὸ γὰρ ἕκαστον αὐτῶν ἔφθακεν τῇ τοῦ κόσμου κινήσει συναναφερόμενον, τῶν κατ' αὐτὴν τὴν ῥοπήν γεννωμένων εἴληχεν τὴν ἐπικράτειαν, ὡς αὐτοῦ τέκνων. 4.70.1 Διὰ τῶν ἀπλανῶν τοίνυν καὶ πλανωμένων ἄστρον, αἱ ἐπὶ τούτων ἀόρατοι δυνάμεις ἐποχοῦμεναι, 4.70.2 ταμιεύουσι τὰς γενέσεις καὶ ἐπισκοποῦσι· τὰ δὲ ἄστρα, αὐτὰ μὲν οὐδὲν ποιεῖ, δείκνυσι δὲ τὴν ἐνέργειαν τῶν κυρίων δυνάμεων, ὡσπερ καὶ ἡ τῶν ὀρνίθων πτήσις σημαίνει τι, οὐχὶ ποιεῖ.

4.71.1 Τὰ τοίνυν δεκαδύο ζῶδια καὶ οἱ ταῦτα ἐπιόντες ἑπτὰ ἀστέρες, τοτὲ μὲν συνοδεύοντες, τοτὲ δὲ ὑπαπ αντῶντες, ἀνατέλλοντες δύνοντες **...· οὗτοι, πρὸς τῶν δυνάμεων κινούμενοι, κίνησιν τῆς οὐσίας δηλοῦσιν εἰς γένεσιν τῶν ζῶων καὶ τὴν τῶν περιστάσεων 4.71.2 τροπήν. Διάφοροι δ' εἰσὶν καὶ οἱ ἀστέρες καὶ αἱ δυνάμεις, ἀγαθοποιοὶ κακοποιοί, δεξιοὶ ἀριστεροί, ὧν κοινὸν τὸ τικτόμενον· ἕκαστον δὲ δι' αὐτῶν γίνεται κατὰ καιρὸν τὸν ἴδιον, τοῦ δυναστεύοντος τὰ κατὰ φύσιν ἀποτελοῦντος, τὸ μὲν ἐν ἀρχῇ, τὸ δὲ ἐπὶ τέλει. 4.72.1 Ἀπὸ ταύτης τῆς στάσεως καὶ μάχης τῶν δυνάμεων ὁ Κύριος ἡμᾶς ῥύεται, καὶ παρέχει τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς τῶν δυνάμεων καὶ τῆς τῶν Ἀγγέλων παρατάξεως, ἣν οἱ μὲν ὑπὲρ ἡμῶν, οἱ δὲ καθ' ἡμῶν παρατάσσει 4.72.2 σονται. Οἱ μὲν γὰρ στρατιώταις ἐοίκασι, συμμαχοῦντες ἡμῖν, ὡς ἂν ὑπηρετῶν Θεοῦ· οἱ δὲ λησταῖς· ὁ γὰρ Πονηρὸς οὐ παρὰ Βασιλέως ἐζώσατο λαβὼν τὴν 4.73.1 μάχαιραν, ἑαυτῷ δὲ ἐξ ἀπονοίας ἀρπάσας. Διὰ δὲ τοὺς ἀντικειμένους οἱ, διὰ τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐκτός, ἐπιβατεύουσι τῆς ψυχῆς καὶ ἐνεχυράζουσιν εἰς δουλείαν, οἱ δὲ δεξιοὶ οὐκ εἰσὶν ἱκανοὶ παρακοῆ 4.73.2 λουθοῦντες σῶζειν καὶ φυλάσσειν ἡμᾶς. Οὐ γὰρ εἰσὶ τέλειον προνοητικοί, ὡσπερ ὁ ἀγαθὸς Ποιμὴν· ἀλλὰ μισθωτῶ παραπλήσιος ἕκαστος, τὸν λύκον ὀρῶντι προσιόντα καὶ φεύγοντι καὶ οὐ προθύμῳ τὴν ψυχὴν 4.73.3 ὑπὲρ τῶν ἰδίων προβάτων ἐπιδιδόναι. Προσέτι δὲ καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὑπὲρ οὗ ἡ μάχη, ἀσθενὲς ὄν ζῶον, εὐεπίφορόν ἐστι πρὸς τὸ χεῖρον καὶ τοῖς μισοῦσι συλλαμβανόμενον· ὅθεν καὶ πλείω τὰ κακὰ ὑπάρχει αὐτῷ.

4.74.1 Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος κατήλθεν εἰρήνην ποιήσων, 4.74.2 τὴν ἀπ' οὐρανοῦ τοῖς ἐπὶ γῆς, ὡς φησὶν ὁ Ἀπόστολος· "Εἰρήνη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις." Διὰ τοῦτο ἀνέτειλεν ξένος ἀστήρ καὶ καινός, καταλύων τὴν παλαιὰν ἀστροθεσίαν, καινῶ φωτί, οὐ κοσμικῶ, λαμπόμενος, ὁ καινὰς ὁδοὺς καὶ σωτηρίους τρεπόμενος, ὡς αὐτὸς ὁ Κύριος, ἀνθρώπων Ὁδηγός, ὁ κατελθὼν εἰς γῆν ἵνα μεταθῆ τοὺς εἰς τὸν Χριστὸν πιστεύσαντας ἀπὸ τῆς Εἰμαρμένης εἰς τὴν ἐκείνου Πρόνοιαν.

4.75.1 Ὅτι δὲ ἐστὶν, φασίν, Εἰμαρμένη τοῖς ἄλλοις, τὰ ἀποτελέσματα προλεγόμενα δείκνυσιν· ἐναργῆς δὲ 4.75.2 ἀπόδειξις καὶ ἡ τῶν μαθημάτων θεωρία. Αὐτίκα οἱ Μάγοι, οὐ μόνον "εἶδον τὸν ἀστέρα" τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀληθὲς ἔγνωσαν ὅτι "Βασιλεὺς ἐτέχθη", καὶ ὧν Βασιλεὺς, ὅτι θεοσεβῶν. Τότε Ἰουδαῖοι μόνον 4.75.3 διαβόητοι ἦσαν ἐπὶ θεοσεβείᾳ. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ Σωτὴρ, πρὸς θεοσεβεῖς κατιῶν, ἐπὶ τούτους ἦλθεν πρῶτους τοὺς τότε ἐπὶ θεοσεβείᾳ δόξαν ἀποφερομένους. 4.76.1 Ὡς οὖν ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος γενέσεως ἡμᾶς καὶ Εἰμαρμένης ἐξέβαλεν, οὕτως καὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ πυρὸς ἡμᾶς ἐξείλετο καὶ τὸ πάθος πάθους, 4.76.2 ἵνα κατὰ πάντα ἀκολουθήσωμεν αὐτῷ. Ὁ γὰρ εἰς Θεὸν βαπτισθεὶς εἰς Θεὸν ἐχώρησεν καὶ εἴληφεν "ἐξουσίαν ἐπάνω σκορπίων καὶ ὄφρων περιπατεῖν", 4.76.3 τῶν Δυνάμεων τῶν πονηρῶν. Καὶ τοῖς Ἀποστόλοις ἐντέλλεται· "Περιόντες κηρύσσετε, καὶ τοὺς πιστεύοντας βαπτίζετε εἰς Ὄνομα Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ 4.76.4 ἁγίου Πνεύματος", εἰς οὓς ἀναγεννώμεθα, τῶν λοιπῶν Δυνάμεων ἀπασῶν ὑπεράνω γινόμενοι. 4.77.1 Ταύτη θάνατος καὶ τέλος λέγεται τοῦ παλαιοῦ βίου τὸ βάπτισμα, ἀποτασσομένων ἡμῶν ταῖς πονηραῖς Ἀρχαῖς, ζωὴ δὲ κατὰ Χριστόν, ἧς μόνος αὐτὸς 4.77.2 κυριεύει. Ἡ δύναμις δὲ τῆς μεταβολῆς τοῦ βαπτισθέντος οὐ περὶ τὸ σῶμα (ὁ αὐτὸς γὰρ ἀναβαίνει), ἀλλὰ 4.77.3 περὶ ψυχὴν. Αὐτίκα δοῦλος Θεοῦ ἅμα τῷ ἀνελθεῖν τοῦ βαπτίσματος καὶ Κύριος τῶν ἀκαθάρτων λέγεται Πνευμάτων· καὶ εἰς ὃν πρὸ ὀλίγου ἐνήργουν, τοῦτον ἤδη "φρίσσουν".

4.78.1 Μέχρι τοῦ βαπτίσματος οὖν ἡ Εἰμαρμένη, φασίν, ἀληθῆς· μετὰ δὲ τοῦτο οὐκέτι ἀληθεύουσιν οἱ ἄστρο 4.78.2 λόγοι. Ἔστιν δὲ οὐ τὸ λουτρὸν μόνον τὸ ἐλευθεροῦν, ἀλλὰ καὶ ἡ γνῶσις, τίνες ἦμεν, τί γεγόναμεν· ποῦ ἦμεν, ἢ ποῦ ἐνεβλήθημεν· ποῦ σπεύδομεν, πόθεν λυτρούμεθα· τί γέννησις, τί ἀναγέννησις. 4.79.1 Ἔως οὖν ἀμόρφωτον, φασίν, ἔτι τὸ σπέρμα, Θηλείας ἐστὶ τέκνον· μορφωθὲν δὲ μετετέθη εἰς ἄνδρα καὶ υἱὸς Νυμφίου γίνεται· οὐκέτι ἀσθενὴς καὶ τοῖς κοσμικοῖς ὑποκείμενος ὁρατοῖς τε καὶ ἀοράτοις, ἀλλ' ἀνδρωθεὶς ἄρρην γίνεται καρπός. Ὁν γεννᾷ ἡ Μήτηρ εἰς θάνατον ἄγεται καὶ εἰς κόσμον· ὃν δὲ ἀναγεννᾷ Χριστὸς εἰς ζωὴν μετατίθεται, 4.80.2 εἰς Ὀγδόαδα. Καὶ ἀποθνήσκουσιν μὲν τῷ κόσμῳ, ζῶσι δὲ τῷ Θεῷ, ἵνα θάνατος θανάτῳ λυθῆ, ἀναστάσει 4.80.3 δὲ ἡ φθορά. Διὰ γὰρ Πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος σφραγισθεὶς ἀνεπίληπτός ἐστι πάση τῇ ἄλλῃ δυνάμει, καὶ διὰ τριῶν Ὄνομάτων πάσης τῆς ἐν φθορᾷ τριάδος ἀπηλλάγη· "φορέσας τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, τότε φορεῖ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ".

4.81.1 Τοῦ πυρὸς τὸ μὲν σωματικὸν σωμάτων ἄπτεται πάντων· τὸ δὲ καθαρὸν καὶ ἀσώματον ἀσωμάτων φασίν ἄπτεσθαι, οἶον Δαιμόνων, Ἀγγέλων τῆς πονηρίας, αὐτοῦ τοῦ Διαβόλου. Οὕτως ἐστὶ τὸ ἐπουράνιον πῦρ δισσοῦν τὴν φύσιν, τὸ μὲν νοητόν, τὸ δὲ αἰσθητόν. 4.81.2 Καὶ τὸ βάπτισμα οὖν διπλοῦν ἀναλόγως· τὸ μὲν αἰσθητὸν δι' ὕδατος, τοῦ αἰσθητοῦ πυρὸς σβεστήριον· τὸ δὲ νοητὸν διὰ Πνεύματος, τοῦ νοητοῦ πυρὸς ἀλεξητήριον. 4.81.3 Καὶ τὸ σωματικὸν πνεῦμα τοῦ αἰσθητοῦ πυρὸς τροφή καὶ ὑπέκκαυμα γίνεται, ὀλίγον ὄν· πλεῖον δὲ γενόμενον σβεστήριον πέφυκεν. Τὸ δὲ ἄνωθεν δοθὲν ἡμῖν Πνεῦμα, ἀσώματον ὄν, οὐ στοιχείων μόνων, ἀλλὰ καὶ Δυνάμεων κρατεῖ καὶ Ἀρχῶν πονηρῶν. 4.82.1 Καὶ ὁ ἄρτος καὶ τὸ ἔλαιον ἀγιάζεται τῇ δυνάμει τοῦ Ὄνοματος Θεοῦ, τὰ αὐτὰ ὄντα κατὰ τὸ φαινόμενον οἷα ἐλήφθη· ἀλλὰ δυνάμει εἰς δυνάμιν πνευματικὴν 4.82.2 μεταβέβληται. Οὕτως καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ ἐξορκιζόμενον καὶ τὸ βάπτισμα γινόμενον, οὐ μόνον χωρίζει τὸ χεῖρον, ἀλλὰ καὶ ἁγιασμόν προσλαμβάνει. 4.83.1 Ἐπὶ τὸ βάπτισμα χαίροντας ἔρχεσθαι προσῆκεν ἀλλ' ἐπεὶ πολλάκις συγκαταβαίνει τισὶ καὶ ἀκάθαρτα Πνεύματα, ἅ, παρακολουθοῦντα καὶ τυχόντα μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τῆς σφραγίδος, ἀνίατα τοῦ λοιποῦ γίνεται, ἃ τῇ χαρᾷ συμπλέκεται φόβος, ἵνα τις μόνος καθαρὸς αὐτὸς κατέλθῃ. Διὰ τοῦτο νηστεῖαι, δεήσεις, εὐχαί, θέσεις χειρῶν, γονυκλισίαι, ὅτι ψυχὴ "ἐκ κόσμου" καὶ "ἐκ στόματος

λεόντων" ανασώζεται· διὸ καὶ πειρασμοὶ εὐθέως ἀγανακτούντων τῶν ἀφ' ὧν ἀφηρέθη· κἄν τις φέρῃ προειδώς, τὰ γε ἕξω σαλεύουσιν.

Αὐτίκα ὁ Κύριος μετὰ τὸ βάπτισμα σαλεύεται, εἰς ἡμέτερον τύπον, καὶ γίνεται πρῶτον "μετὰ θηρίων" ἐν τῇ ἐρήμῳ· εἶτα κρατήσας τούτων καὶ τοῦ Ἄρχοντος αὐτῶν, ὡς ἂν ἤδη βασιλεὺς ἀληθής, "ὑπ' 4.85.2 Ἀγγέλων ἤδη διακονεῖται". Ὁ γὰρ Ἀγγέλων ἐν σαρκὶ κρατήσας εὐλόγως ὑπ' Ἀγγέλων ἤδη δουλεύεται. 4.85.3 Δεῖ οὖν ὠπλίσθαι τοῖς κυριακοῖς ὅπλοις, ἔχοντας τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἄτρωτον, "ὅπλοις σβέσαι τὰ βέλη τοῦ Διαβόλου δυναμένους", ὡς φησιν ὁ Ἀπόστολος. 4.86.1 Ἐπὶ τοῦ προσκομισθέντος νομίσματος ὁ Κύριος εἶπεν οὐ· "Τίνος τὸ κτῆμα;" ἀλλὰ· "Τίνος ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐπιγραφή; Καίσαρος"· ἵνα οὗ ἔστιν, 4.86.2 ἐκείνῳ δοθῆ. Οὕτως καὶ ὁ πιστός· ἐπιγραφὴν μὲν ἔχει διὰ Χριστοῦ τὸ Ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τὸ δὲ Πνεῦμα ὡς εἰκόνα. Καὶ τὰ ἄλογα ζῶα διὰ σφραγίδος δείκνυσι τίνος ἔστιν ἕκαστον· καὶ ἐκ τῆς σφραγίδος ἐκδικεῖται. Οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ ἢ πιστή, τὸ τῆς ἀληθείας λαβοῦσα σφράγισμα, "τὰ στίγματα τοῦ Χριστοῦ" περιφέρει. 4.86.3 Οὗτοί εἰσιν "τὰ παιδιά τὰ ἤδη ἐν τῇ κοίτῃ συναναπαύμενα" καὶ "αἱ Παρθένοι αἱ φρόνιμοι", αἷς αἱ λοιπαὶ αἱ μέλλουσαι οὐ συνεισηλθον εἰς τὰ "ἤτοι μασμένα ἀγαθὰ", "εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν Ἄγγελοι παρακύψαι".